

dejournalist

februari 2026
tweemaandelijks
#260

NIEUWSGIERIG • KRITISCH • GEDREVEN

HOOFDREDACTEURS ISABEL ALBERS EN KAREL VERHOEVEN

‘Journalisten zijn onze grootste kracht’

PERS EN JUSTITIE
NIEUWE GUIDELINES

INTERNATIONALE SAMENWERKING
LESSEN UIT EEN BEKROOND ONDERZOEK

Zelf een goed idee?
Stuur je pitch naar redactie@journalist.be voor 27 februari.

IN DIT NUMMER

- 03 EDITO**
- 04 SPREEKTID**
Interview met hoofdredacteurs Isabel Albers en Karel Verhoeven
- 10 ACTUA**
Korte berichten
- 12 INTERNATIONALE SAMENWERKING**
Lessen uit een bekroond onderzoek
- 14 INTERVIEW**
Drie eindejaarsstudenten journalistiek over de toekomst
- 17 EXPEDITIE FREELANCE**
Ellen Nagtegals
- 18 VVJ ACADEMY**
Pers en justitie: nieuwe guidelines
- 20 NAAMGENOTEN**
Peter Goris & Peter Goris
- 23 VAKPERS**
Geen voetbalmagazine in België?
- 24 KLIMAATJOURNALISTIEK**
Verslapt de aandacht voor het milieu?
- 26 RAAD VOOR DE JOURNALISTIEK**
Overzicht van de recentste uitspraken van de Raad
- 28 RAAD VOOR DE JOURNALISTIEK**
Aanpassingen aan de Code
- 29 DE PASSIE VAN**
Ellen Maerevoet
- 30 FOTOROL**
Jill Delsaux
- 32 IN & UIT HET VAK**
Tine Reynaers & Stijn Fraeters
- 34 ONDER EMBARGO**
Het reilen en zeilen in het wereldje
- 35 INTERVIEW**
Lin Delcour, chef tv-duiding bij VRT NWS

COLOFON

COÖRDINATIE:

Charlotte Michils
(charlotte.michils@journalist.be)
en Steve Van Herpe
(steve.van.herpe@journalist.be)

EINDREDACTIE: Steve Van Herpe

VORMGEVING:

Capone (www.capone.be)

KERNREDACTIE: Charlotte Michils -
Karl van den Broek - Kris Van Haver -
Steve Van Herpe

MEDEWERKERS: Margot Cassiers -
Jelle De Mey - Eric de Mildt - Charlotte
Deprez - Thomas Detombe - Hans
Dierckx - Selma Franssen - Pieter
Knapen - Charlotte Michils - Ellen
Nagtegals - Eva Neirynck - Tom Peeters
- Ivan Put - Steve Van Herpe - Sarah Van
Looy - Gie Van Roosbroeck

COVER: Eric de Mildt

REDACTIESECRETARIAAT:

Zennestraat 21, 1000 Brussel
Tel. 02/777 08 40
info@journalist.be, www.journalist.be

ABONNEMENTEN: info@journalist.be

RECLAMEREGIE: Beny Bechler,
beny.bechler@journalist.be

DRUK EN VERZENDING: Graphius

Vlaamse Vereniging
van Journalisten

‘Het is tijd om onze blik te verruimen en losser te komen van de Amerikaanse nieuwscyclus’

DE STRIJD OM EUROPA'S DIGITALE GEZONDHEID

‘Het leven kan alleen maar achterwaarts worden begrepen, terwijl we het voorwaarts moeten leven.’ Zo schreef de Deense denker Søren Kierkegaard. En dan zijn er ook nog de momenten waarop je het liefst snel zou doorspoelen. Meteen naar betere tijden.

AI-naaktbeelden van Elon Musks AI-chatbot, sadistische chatgroepen die jongeren aanzetten tot zelfverminking, duizenden illegale gokadvertenties op Meta-platforms... Hoelang nog tot we écht ingrijpen? Hoelang nog weifelen over de grenzen van vrije meningsuiting? Wanneer stopt het geneuzel over zogenaamd ‘gebrekkige bewijzen’ van de schadelijke impact van onverantwoordelijke tech?

‘We investeren in online veiligheid voor jongeren. Geld verdienen aan gokreclame voor minderjarigen? Niet ons zakenmodel. De echte boosdoener? Het bureaucratische doolhof van Brussel en een versnipperde markt.’

Het is de standaardreactie van big tech op verwijten. De samenleving ziet dat inmiddels anders. Begin dit jaar pleitten VVJ en zusterorganisatie AJP tijdens een hoorzitting in de federale commissie voor Justitie samen met volksvertegenwoordigers voor een veiliger online omgeving. Schuilnamen online moeten kunnen, maar een rechter moet via een onafhankelijke partij de identiteit kunnen opvragen. Met waarborgen voor journalisten en klokkenluiders, zodat het bronnengeheim overeind blijft.

Het debat gaat over niets minder dan Europa's digitale zelfbeschikking. President Macron sloeg eerder alarm: ‘We waren ongelooflijk naïef om onze democratische ruimte toe te vertrouwen aan sociale netwerken die gecontroleerd worden door grote Amerikaanse of Chinese bedrijven.’ Tijdens een bijeenkomst van Stars4Media, een Europees initiatief ter ondersteuning van innovatie in de mediasector, klonk begin dit jaar een optimistische boodschap: de technologische middelen zijn voorhanden. Cruciaal daarbij zijn open standaarden, waardoor gebruikers die willen overstappen van de ene naar de andere aanbieder dat zonder problemen kunnen doen.

Europa's digitale toekomst hangt af van platforms die Europese waarden respecteren. Maar daar houdt het niet op. Het is tijd om onze blik te verruimen en losser te komen van de Amerikaanse nieuwscyclus. De vraag dient zich aan: verdient elke impuls aandacht of laten we ons gebruiken om de agenda van een autocraat door te drukken? Waar blijft ons eigen verhaal?

CHARLOTTE MICHILS

*Algemeen secretaris
VVJ / AVBB*

**‘Journalisten zijn de
grootste kracht van
een hoofdredacteur’**

Het zijn stormachtige tijden voor de journalistiek, maar met Isabel Albers en Karel Verhoeven staan er ervaren kapiteins aan het roer bij *De Tijd* / *L'Echo* en *De Standaard*. Een gesprek over de toekomst van de stiel en de uitdagingen in de media.

AUTEURS: CHARLOTTE MICHILS & STEVE VAN HERPE

FOTO'S: ERIC DE MILD

Het is een koude woensdagmiddag in Brussel, maar de zon zorgt toch voor een streepje warmte. In de lobby van een hotel in het centrum van de hoofdstad druppelen de interviewees een voor een binnen. Oorspronkelijk zouden drie mediagroepen – DPG Media, Mediahuis en Mediafin – aanschuiven voor het gesprek, maar dat werden er uiteindelijk twee door omstandigheden. Geen nood, met Isabel Albers en Karel Verhoeven zit er heel wat métier tegenover ons.

Julie zijn allebei al meer dan tien jaar hoofdredacteur. Hoe is de functie in de loop der jaren geëvolueerd?

Albers: 'Er is veel veranderd, maar de kern is nog altijd dezelfde: weten wat je missie is en hoe je die op de best mogelijke manier invult. Als hoofdredacteur zet je de vlag uit: je bepaalt in welke richting je gaat. Natuurlijk heb je nu veel meer ballen om in de lucht te houden: print, audio, video, digitale ontwikkeling... Dat zijn veel meer kanalen om te overzien. Daarom geloof ik ook heel sterk in hoofdredactionele teams, zoals dat bij ons het geval is met Peter De Groote bij *De Tijd* en Paul Gérard bij *L'Echo*.'

Verhoeven: 'Onze job is inderdaad heel breed geworden, maar door de tijden die we beleven vind ik de essentie van de rol nu ook wel eenvoudiger: mogelijk maken dat we scherpe en overtuigende journalistiek brengen op al die kanalen. De redactie dus laten focussen op wat ertoe doet. En daarnaast moet je als hoofdredacteur bezig zijn met transformatie, innovatie en strategie. Een redactie moet zelf haar toekomst in handen nemen. Als hoofdredacteur zwengel je de dialoog daarover aan, intens binnen je eigen redactie, maar met veel andere teams in het mediabedrijf.

Het gaat dus allang niet meer alleen over wat er op de voorpagina moet staan.'

Albers: 'Vroeger waren processen veel eenlijziger. Als je een nieuw design uitwerkte voor je papieren krant, dan had je dat als hoofdredacteur helemaal in de hand. Je sprak met je artdirector en andere mensen op de redactie. Als jij dat lijntje op die pagina op die bepaalde plaats wilde, dan stond het daar. Nu is het veel complexer omdat je met verschillende teams werkt. Hoofdredacteur is een samenwerkingsfunctie geworden: je moet mensen connecteren, communiceren, talent zien... Je moet hefbomen creëren door andere mensen beter te laten worden. Dat is ook het motto van Paul Van Den Bosch in zijn boek *Lead like a coach*: welke leider je ook bent, je moet mensen laten excelleren en daar de juiste biotoop voor kweken. Iemand aan wiens visie ik veel gehad heb. Als de groep beter wordt, ga je ook een betere site, app, krant of podcast maken. Journalisten zijn uiteindelijk de grootste kracht van de hoofdredacteur.'

Onderdeel van de job is ook het bewaken van de correctheid van foto's en video's. Hoe pak je dat aan?

Verhoeven: 'Het wordt een huzarenstuk om daar controle over te houden. Toch is het van cruciaal belang. In de business zullen we allemaal ons eigen deel van de ketting moeten bewaken, niet het minst de agentschappen zoals Belga. De grens tussen beelden opwaarderen, transformeren of uitvinden wordt heel flou. We gaan er echt een hard standpunt moeten over innemen: er wordt geen pixel toegevoegd en er wordt niks weggehaald. Daar moeten we sluitende afspraken over maken. Ook met fotografen, want zij gebruiken al vele jaren

Photoshop, bijvoorbeeld bij kleurzetting, en nu neemt AI alle grenzen weg om verder in te grijpen. Het is al heel moeilijk om de echtheid van een beeld na te gaan. Nu sluipen er nog foutjes in AI-gegenereerde beelden, het gaat dan over de schaduw op een bril die niet klopt of een straatsteen die verkeerd ligt, maar over zes maanden zijn ook die weggewerkt. Dan heb je alleen de bron als garantie.'

Albers: 'Vorige zomer was er veel ophef over een beeld uit Gaza van een vrouw met een uitgemergeld kindje. Die foto ging de wereld rond en had heel veel impact, maar achteraf bleek dat het kind een ziekte had. Dat neemt natuurlijk niet weg dat er hongersnood is in Gaza, maar op het moment dat je het volledige verhaal hebt, moet je daar transparant over zijn en dat durven schrijven. Het is niet plezant om toe te geven dat er iets fout is gegaan, maar het is essentieel om je betrouwbaarheid intact te houden. Dat vertrouwen is altijd al *core* geweest.'

'De grens tussen beelden opwaarderen, transformeren of uitvinden wordt heel flou. We gaan er echt een hard standpunt moeten over innemen'

KAREL VERHOEVEN

‘We moeten ook in België beseffen dat persvrijheid niet vanzelfsprekend is’

ISABEL ALBERS

Een magazine als The New Yorker heeft een dertigtal factcheckers in dienst, die elke zin uit elk artikel nakijken op feitelijkeheid.

Verhoeven: ‘Dat is niet betaalbaar met onze continuproductie. En ik betwijfel of dat veel bijdraagt aan onze journalistiek, waarbij wij vaak dicht op ons onderwerp zitten en eindredacteuren ook wel fact-checken. Toen hij ombudsman was van *De Standaard* heeft Tom Naegels, in samenwerking met onderzoekers van de Universiteit Gent, eens de oefening gedaan met een grondige factcheck op 350 willekeurig gekozen artikels. Hij kwam erop uit dat een handvol artikels iets van foute informatie bevatte, maar hij haalde geen enkele zware fout naar boven.’

Albers: ‘Je moet op elk niveau factchecks hebben, en je moet ze zelf in huis hebben, niet extern: de journalist zelf, de eindredacteur, de coördinator... Op dat vlak zie ik redacties nog evolueren.’

Verhoeven: ‘Wij doen loyaal rechtzetting van fouten, maar het gaat echt over kleine aantallen. De suggestie vanuit politieke hoek dat de media veel fouten maken, klopt niet. Wat niet wil zeggen dat je altijd een ernstige fout kan maken. Het is mensenwerk, we kunnen weleens de mist ingaan.’

Albers: ‘In heel het journalistieke proces moeten we ons afvragen: wat willen we wel en wat willen we niet met AI? Waar kan het ons helpen en waar moeten we er heel erg op toezien? Niet gewoon innoveren om te innoveren, maar je afvragen: wat is nu eigenlijk echt nuttig? En hoe kunnen we maken dat we nog meer gewicht kunnen

geven aan de menselijke verslaggeving en de journalistieke interpretatie?’

Verhoeven: ‘AI kan een superkracht zijn voor de journalistiek, tijdens de research, bij tools die je maakt, om data te doorzoeken. Maar ik ben ervan overtuigd dat hoe minder AI je rechtstreeks en ongeëdit publiceert, hoe beter. Je moet een heldere grens hebben. De mijne is: wat wij publiceren, moet door een mens bij elkaar gezet zijn. En dat moet de lezer voelen. Ook als het over beeld gaat. Als een fotograaf een beeld moet maken van legoblokjes, dan moeten dat echte legoblokjes zijn. Dat klinkt misschien te principieel, maar het is een manier om de glijdende schaal tegen te gaan.’

Verandert AI wat de lezer van een nieuwsmiddeel verwacht?

Verhoeven: ‘Een van de belangrijkste omwentelingen is hoe AI Google Search aan het transformeren is: mensen stellen een vage vraag en krijgen daar een helder, compact antwoord op. De manier van informatie zoeken is drastisch aan het veranderen en dat zal een impact hebben op hoe de lezers naar ons komen. AI maakt extreme personalisatie mogelijk, en die transformeert de journalistiek. Het door een auteur gecomponeerde artikel of die unieke podcast blijft niet de enige vorm. Hoe gaan wij daarin navigeren?’

Albers: ‘Door het nieuwe speelveld tussen big tech, AI en journalistiek is onze stiel in een rotvaart aan het transformeren, maar een aantal basisprincipes blijven overeind. *The more things change, the more they stay*

the same. Dat is het goede nieuws: dit zal de journalistiek weer dichterbij de basis brengen. Het zal ons dwingen om uit te puren waar we als nieuwsredactie het grote verschil mee maken voor degenen die ons lezen, beluisteren of bekijken. En alles wat geautomatiseerd kan worden – dat is een kwestie van tijd – zal ook geautomatiseerd worden. Maar er blijft een heel speelveld over. En daarin is en blijft betrouwbaarheid het belangrijkste. Onze taak is: wees een filter op de ruis. En die ruis zal nog veel vergroten met allerlei AI-infobronnen waarvan je eigenlijk niet weet of ze kloppen. Wij zullen nog meer dan vroeger moeten instaan voor de echte waarheidsvinding.’

Niet alleen de feitelijkeheid staat onder druk, ook de persvrijheid komt in de westerse wereld steeds meer in het gedrang. Hoe ervaren jullie dat?

Albers: ‘Eerlijk? Vroeger dacht ik: persvrijheid, dat is een belangrijke strijd, maar hier is die gestreden, dat is een strijd voor andere landen. De autocratische machtsgreep en de intimidatie van journalisten die je nu echter ziet in de Verenigde Staten en in een aantal Europese landen, doet mij wel heel hard beseffen dat persvrijheid ook hier erg broos is en dat we het niet *for granted* mogen nemen. Het is niet vanzelfsprekend. De journalistiek en de nieuwsuitgevers moeten beseffen dat we daarin pal moeten staan en dat dat een strijd kan worden die heel dichtbij komt.’

Verhoeven: ‘Ik wil daar gerust namen in noemen: die strijd is dichtbij wegens de strategie van Vlaams Belang en hij was

dichtbij wegens de strategie van de N-VA die tien jaar geleden systematisch een heel mediakritische lijn uitzette. Dat is nu geluwd. Maar de scenario's van het populistische playbook liggen overal klaar. Kijk naar wat er in Nederland gebeurde met Wilders en de aanvallen op de openbare omroep, en kijk naar Frankrijk, waar kranten en zenders worden opgekocht door politiek vooral zeer rechts geïnspireerde eigenaars die dan de lijn van het medium herpositioneren.'

Albers: 'Natuurlijk word je ook in België onder druk gezet, maar ik vind dat wij hier ons werk kunnen doen. We kunnen kritisch schrijven over de politiek. Het is wel zo dat je op sociale media - en zeker als vrouw - ongelooflijk persoonlijk aangevallen kan worden, maar dat is nog iets anders dan autocratische regimes die systematisch aan intimidatie doen en de media viseren.'

Verhoeven: 'Ik voel me niet onder druk gezet. Want dat zou impliceren dat er iets is waarmee ze je onder druk kunnen zetten.

En dat kunnen ze niet. Er is wel een systematische sfeer van verdachtmaking en van negatieve framing: zeggen dat je liegt en dat je geen spreekrecht hebt. Dat zegt eigenlijk ook wel iets over je relevantie. Maar radicale partijen ontwikkelen kanalen om rechtstreeks hun kiezers te bereiken. Je voelt dus dat er aparte ecosystemen worden opgezet.'

Albers: 'Daarom moeten we ook zelf heel goed kijken naar hoe we de dingen brengen. Een heel belangrijk criterium

‘Wie twijfelt of jonge mensen nog wel geïnteresseerd zijn in journalistiek, moet ons podcastfestival eens bezoeken’

KAREL VERHOEVEN

daarbij is het onderscheid tussen feit en opinie. We moeten ongelooflijk veel werk steken in de zorgvuldigheid van het basiswerk: op een correcte manier de feiten bij elkaar zoeken en die zo neutraal mogelijk weergeven. Een aantal media zijn in de val getrapt door te denken dat die feiten toch al overal beschikbaar zijn; zij gaan te snel over op duiding. Maar die basislaag doet ertoe. Als medium moet je ervoor zorgen dat je op zijn minst je feiten goed verzorgt.’

Verhoeven: ‘Ik ben het daar helemaal mee eens. We moeten ons werk goed doen. En als dat niet gebeurt, mag daar forse kritiek op zijn. We zijn geen kasplantjes. Maar populistische politiek wil dat de nieuws-media een tegenpartij worden, dat we in het strijdperk treden en hen bekampen. Die handschoenen moeten we laten liggen. Zij doen aan politiek, ze streven macht na. Wij willen uitzoeken en informeren, en wij respecteren strikte regels. We moeten bij onze stiel blijven en hem zo goed mogelijk doen.’

Karel, jullie lanceerden *De Standaard* nu ook in Franstalig België, met een digitale selectie van jullie artikels in het Frans. Waarom doen jullie dat?

Verhoeven: ‘Wat wij schrijven, is niet alleen relevant voor Nederlandstalige lezers, ook voor Franstalige. Er is een *unserved audience* aan de andere kant van de taalgrens. Je voelt ook dat de grootste dossiers zich op federaal niveau afspelen. Komt daarbij dat het door AI nu minder tijd kost en dus minder duur is om vertalingen te maken, hoewel je die kwalitatief nog flink moet bijsturen.’

Albers: ‘Wij zitten met *De Tijd* en *L’Echo* natuurlijk al sinds jaar en dag in Brussel in één newsroom. Waar wij heel hard in geloven, is uitwisseling. De twee kranten werken op dit moment heel goed samen,

maar dat lukt alleen als je accepteert dat je bepaalde dingen op een fundamenteel andere manier benadert. Niet enkel binnenlandse politiek, ook bepaalde bedrijfsresultaten, nochtans *facts and figures*, zullen aan de twee kanten van de taalgrens anders bekeken worden. Het is pas door heel goed te begrijpen wat de verschillen zijn dat we met *L’Echo* ook echt zijn kunnen beginnen groeien.’

Door de plannen voor een fusie tussen Rossel en IPM zou er nog slechts één mediagroep in Franstalig België overblijven. De mededingingsautoriteit is daarover straks aan zet. Hoe kijken jullie daarnaar?

Albers: ‘De vraag is of er nog een andere economische mogelijkheid is waarbij die titels kunnen overleven. Dus ik verwacht wel dat die fusie er komt. Elk nieuws-medium heeft nu eenmaal een economische realiteit achter zich en je moet kunnen blijven investeren in je redacties. In Franstalig België lijkt de enige oplossing dat ze alles onder één dak steken zodat binnen die groep de redacties op een professionele manier kunnen blijven werken. Ik ben wel benieuwd welke titels er binnen vijf jaar in Franstalig België nog over zullen zijn.’

Verhoeven: ‘Je kan een titel die nog moeilijk levensvatbaar is wel financiële ruimte geven door die in een grotere groep te zetten, maar op het einde van de rit zal die titel zich onvermijdelijk moeten bewijzen bij de lezers. En ik wil niet te veel op de eigen Vlaamse borst kloppen, maar Vlaamse mediabedrijven zijn al heel lang nerveuzer over dat overleven. Ze zijn concurrentiëler en innovatiever. We zijn in Vlaanderen wel gewoon om met het mes op de keel te werken: het moet vooruit gaan, je moet jezelf heruitvinden, je moet andere sporen bewandelen.’

Albers: ‘In die zin ben ik ook wel blij dat er bij ons concurrentie is, want die daagt

De schaal van de uitgever

De Tijd en L'Echo vallen onder Mediafin, terwijl De Standaard bij Mediahuis zit, dat ook vertakkingen heeft in Ierland, Duitsland, Nederland en Luxemburg. Wat gebeurt er op het vlak van samenwerkingen?

Verhoeven: 'Het is erg stimulerend om in zo'n internationale mediagroep te zitten. Intellectueel is het prikkelend om met collega's in het buitenland van gedachten te kunnen wisselen over bijvoorbeeld je uitgeefstrategie of de innovatie op je redactie. Markten verschillen, maar journalistiek zijn de uitdagingen heel gelijk. Ook qua ontwikkeling van producten, zoals apps, heb je wel een snelheidsvoordeel in een grotere groep, met een team van IT'ers en developers. Er is een centraal systeem waar je je als titel op kan enten. Inhoudelijk blijft de uitwisseling beperkt: het is niet zo dat wij nu meer stukken van NRC overnemen dan voor zij deel werden van Mediahuis. Lezers kiezen *De Standaard* om de portfolio van artikels die wij zelf maken, net omdat we een eigen sterke stem hebben.'

Albers: 'Met Mediafin als kleinere uitgever hebben we zeker een schaalnadeel, maar het heeft het ongelooflijke voordeel dat het hele bedrijf in functie staat van *De Tijd* en *L'Echo*. Ik kan me voorstellen dat een Vlaamse titel in een multinational soms het gevoel heeft ticket nummer 37 bij de slager te zijn. Bij Mediafin zit je zelf in de cockpit. Heel het bedrijf draait rond het beter en groter maken van *De Tijd* en *L'Echo*, dat is dé hyperfocus. En dat maakt vandaag ook ons succes. We hebben op alle vlakken zelfs recordcijfers geboekt afgelopen jaar: meer abonnementen en betere bedrijfsresultaten. De winst investeren we dan weer in de journalistiek, want het zijn uitdagende tijden.'

ons voortdurend uit om beter te worden. En dat is het gevaar van werken in dezelfde groep: dan moet je je zodanig aanpassen dat je geen concurrent meer bent van elkaar.'

Laatste vraag: hoe proberen jullie jongeren in het bad te trekken?

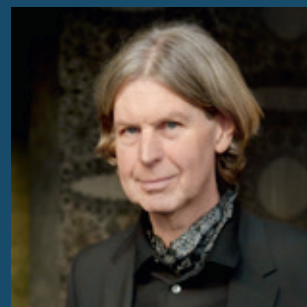
Verhoeven: 'Dat is een uitdaging. Zelfs het idee van wat een krant en wat journalistiek is, is bij hen niet meer evident. Wij mikken op jongeren vanaf hun twintigste, wanneer ze de wereld instappen en er inzicht in willen verwerven. Vanaf dat moment moeten wij voor hen relevant kunnen zijn. Daarom gaan we naar hen toe op de sociale media waar zij informatie vinden, Instagram en TikTok. We nodigen hen uit op onze eigen platformen, bijvoorbeeld met een instapabonnement.'

Albers: 'De vraag is of je ze in eerste instantie op print moet bereiken of op een andere manier. Met audio of, waar wij dit jaar fors verder in zullen investeren, video. Tien jaar geleden stond een krant als *De Tijd* of *L'Echo* niet echt op de radar bij jongeren, hooguit bij een paar economiestudenten. De podcasts *De 7* en *Le Brief* kennen ze nu echter wel. En we merken dat dat ook de stap naar een abonnement versnelt. Dan zie je dat je helemaal niet zo pessimistisch hoeft te zijn.'

Verhoeven: 'Wie twijfelt of jonge mensen nog wel geïnteresseerd zijn in journalistiek, moet het podcastfestival van *De Standaard* eens bezoeken. Duizenden twintigers en dertigers die aan de lippen hangen van podcastmakers die spannende verhalen vertellen. Je krijgt er kippenvel van. Verhalen vertellen, dat is nu eenmaal wat de mens altijd gedaan heeft.'

ISABEL ALBERS (54) stapte in 2011 over van *De Standaard* naar *De Tijd* om er de eerste vrouwelijke hoofdredacteur van Vlaanderen te worden. Na een tussenstap van een half jaar bij de toenmalige aandeelhouder DPG Media als zakelijk-journalistiek directeur werd ze in 2017 algemeen hoofdredacteur van *De Tijd* en *L'Echo* bij Mediafin. Ze is sinds 2020 ook onafhankelijk commissaris bij FD Mediagroep in Nederland.

KAREL VERHOEVEN (55) is sinds 2010 hoofdredacteur van *De Standaard*. Hij begon in de journalistiek als gerechtsreporter op de stadsredactie van *De Gentenaar* en was bij *De Standaard* eerder cultuurjournalist, interviewer en featureschrijver en chef van de weekendkrant. Verhoeven studeerde taal- en letterkunde en politieke filosofie en promoveerde in de literatuurwetenschap.

Nieuwe regels voor inschrijving in KBO

Sinds 28 maart 2025 gelden bij registratie in de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) gewijzigde regels voor economische activiteiten. Freelancers houden daar best rekening mee. Gemakshalve registreerden freelancers soms een waslijst activiteiten in de KBO. De nieuwe regels maken daar nu een einde aan. Alleen de activiteiten die effectief uitgeoefend (kunnen) worden, moeten ingeschreven zijn als hoofd- of nevenactiviteit.

“Wat een hoofdactiviteit is, wordt bepaald door de hoogste jaaromzet of het grootste aantal voltijdsequivalenten”, zegt Els Schellens, directeur Starters en Zelfstandigen bij Acerta. “Wie een ander criterium kiest, heeft de bewijslast.”

Per vestigingseenheid mogen nog maximaal 5 hoofdactiviteiten ingeschreven zijn. Alle andere zijn nevenactiviteiten. Activiteiten die niet worden uitgeoefend, moeten geschrapt worden.

“Er staan zowat 550.000 ondernemingen ingeschreven met méér dan 5 hoofdactiviteiten”, weet Els Schellens. “De inspectiediensten van de FOD Economie zullen echter geen heksenjacht voeren. Het zal aan de rechtbanken zijn om in voorkomend geval te beoordelen of een onderneming die de activiteitscodes niet aanpast, in overtreding is met de wet. Onze raad is om daar niet op te wachten.”

Het is belangrijk dat de ingeschreven hoofd- en nevenactiviteiten actueel worden gehouden. “Wijzigen van hoofd- naar nevenactiviteit en omgekeerd kan gratis door een erkend ondernemingsloket als dat gepaard gaat met een andere betalende wijziging. Als dat niet het geval is, kost het 111,50 euro.” (GVR)

DE QUOTE

‘Vijf jaar geleden kozen we bij het Financieele Dagblad voor een andere weg. Niet bezuinigen op de redactie, maar investeren in nog betere journalistiek. Het aantal abonnees groeide vijf jaar op rij. Investeren in journalistiek is geen kostenpost, maar een strategie.’

Perry Feenstra,
hoofdredacteur Het Financieele Dagblad
in Nederland, op LinkedIn

Denemarken wil deepfakes bestrijden via auteursrecht

Denemarken werkt aan een baanbrekend wetsvoorstel dat burgers meer controle moet geven over AI-gegenereerde deepfakes van hun stem en uiterlijk. Het land wil persoonlijkheidsrechten verankeren in de auteursrecht-wetgeving, een nieuwe benadering die internationaal veel aandacht trekt.

De voorgestelde wijzigingen verbieden het verspreiden van realistische digitale imitaties zonder toestemming. De bescherming geldt tot 50 jaar na overlijden en handhaving verloopt via de Europese Digital Services Act. Het initiatief komt op een cruciaal moment. Elon Musks AI-chatbot Grok ligt onder vuur omdat gebruikers ermee seksueel getinte deepfakes kunnen maken van vrouwen en minderjarigen. ‘Als X niet handelt, zullen wij het doen’, klonk het eerder bij Europees Commissievoorzitter Ursula von der Leyen.

Het Deense voorstel moet in juli 2026 in werking treden. (CM)

Freelancejournalisten vrezen nieuwe fiscale klap

De VVJ is bezorgd over de afschaffing van de forfaitaire kostenafrek op auteursrechten. Na de verstrenging van het fiscaal regime in 2022 dreigt nu een nieuwe aderlating voor zelfstandige journalisten.

De VVJ vreest dat freelancers opnieuw met de rekening blijven zitten. Heel wat (kleine) uitgevers compenseerden het inkomensverlies van 2022 al niet. Door hun zwakke onderhandelingspositie kunnen freelancers deze nieuwe klap wellicht opnieuw niet doorrekenen.

De timing is schrijnend: terwijl AI de sector onder druk zet, verdwijnt nu ook fiscale ademruimte. Wel voorzag de regering een uitzondering voor het kunstenaarsstatuut, maar dat helpt nauwelijks: slechts fotografen vallen er – voorwaardelijk – onder.

De VVJ pleit daarom voor uitbreiding van de uitzondering naar alle zelfstandige journalisten. Ze verkeren in een even precaire situatie als kunstenaars en verdienen dezelfde bescherming. (CM)

E-facturatie: tolerantie tot eind maart, dan boetes tot 5000 euro

Wie vanaf januari geen elektronische facturen verstuurt via Peppol, riskeert stevige boetes. De eerste overtreding levert 1500 euro op, de tweede 3000 euro en vanaf de derde keer betaal je 5000 euro. De boetes worden per kwartaal beoordeeld.

Toch is er enige soepelheid: de overheid hanteert tot eind maart een tolerantieperiode. Wel met één belangrijke voorwaarde: je moet aantonen dat je tijdig en op redelijke wijze voorbereidingen trof. Het is dus géén algemeen uitstel voor achterblijvers.

Vanaf april wordt er wél gehandhaafd. Bij een eerste vaststelling krijg je een waarschuwing, daarna volgt directe inning.

Als je e-facturatiesoftware meldt dat een opdrachtgever niet op Peppol geregistreerd is, ligt de fout in principe bij de opdrachtgever. Je mag dan tijdelijk een PDF-factuur sturen om betalingsproblemen te voorkomen. Maar je opdrachtgever wel aan om zich in regel te stellen. (CM)

HET CIJFER

334

De tracker van het Tow Center volgt de ontwikkelingen tussen nieuwsuitgevers en AI-bedrijven – rechtszaken, deals en subsidies – op basis van openbaar beschikbare informatie. De tracker maakt deel uit van het Platforms and Publishers-project en wordt maandelijks geactualiseerd. Eind 2025 stond de teller op 334. Van de grote Vlaamse nieuwsmedia levert enkel Mediahuis een hit op. Je vindt de tracker via de QR-code. (CM)

Internationale samenwerking: lessen uit een bekroond onderzoek

Wanneer weet je als journalist dat een verhaal te groot is voor één redactie? En wat volgt daarna: hoe vind je partners, hoe organiseer je de samenwerking en waar schuilen de risico's? We vroegen het aan Birte Schohaus van Follow the Money.

CHARLOTTE DEPREZ

Eind 2025 werd *The Shadow Fleet Secrets*, het internationale onderzoek naar de Russische schaduww vloot onder leiding van het Nederlandse Follow the Money, bekroond met de Daphne Caruana Galizia-prijs. Daar ging ruim een jaar onderzoek aan vooraf in samenwerking met dertien nieuwsredacties, onder meer die van *De Tijd*, en veertig journalisten. Het onderzoek begon niet als een internationaal project. Follow the Money volgde de Russische schaduww vloot al langer, maar op een bepaald moment verschoof de focus. 'De vraag was niet langer waar die schepen voeren, maar waar ze vandaan kwamen', zegt Birte Schohaus. 'Toen onze datajournalist grote hoeveelheden openbare scheepsdata analyseerde, bleek al snel dat de tankers uit verschillende landen afkomstig waren. Daarmee werd duidelijk dat dit onderzoek internationaal gevoerd moest worden.'

De volgende stap was samenwerkingspartners zoeken. Follow the Money keek eerst welke landen in de dataset voorkwamen en benaderde vervolgens media in die landen. Bestaande samenwerkingen hielpen, maar waren niet doorslaggevend. 'Het gaat erom wat iemand kan bijdragen', zegt Schohaus. 'Dat kan een grote redactie zijn, maar net zo goed een klein medium of een freelancer met specifieke kennis of een sterk netwerk.'

COÖRDINATIE

Samenwerken met veertig journalisten uit verschillende landen vraagt om duidelijke afspraken en een strakke organisatie. Bij Follow the Money werd daarom al vroeg ingezet op vaste overlegmomenten. 'In het begin proberen we tweewekelijks te overleggen', zegt Schohaus. 'Naarmate de publicatie dichterbij komt, ga je vanzelf vaker met elkaar spreken.' Daarnaast werd meteen een chatgroep op Signal opgezet, waarin alle betrokken journalisten terechtkonden met vragen of updates.

Welke communicatiekanalen worden ingezet, hangt sterk af van de gevoeligheid van de informatie. The Shadow Fleet Secrets is vrijwel volledig gebaseerd op grootschalige data-analyse van openbare data. 'Er was geen sprake van één cruciale bron of een enkel vertrouwelijk document dat kon uitlekken; het voordeel zat juist in de opgebouwde voorsprong in analyse en kennis', zegt Schohaus. Daarom werd alles gewoon gedeeld in een Google Drive. Bij gevoeliger onderzoeken, zoals projecten die steunen op datalekken, wordt veel restrictiever gewerkt: slechts een beperkt aantal journalisten krijgt toegang, er worden duidelijke voorwaarden afgesproken en analyses verlopen vaak via het dateam.

WIE DOET WAT?

Bij internationale onderzoeksprojecten is een duidelijke taakverdeling heel belangrijk. In dit geval was dat relatief eenvoudig: elke redactie onderzocht het deel dat betrekking heeft op het eigen land. Daardoor was de kans op overlap en dubbel werk beperkt. Wel worden afspraken gemaakt over het benaderen van bronnen. 'Om te voorkomen dat een expert door vijf journalisten wordt gebeld, laat elke journalist vooraf weten wie hij of zij wil contacteren', legt Schohaus uit. 'Eventueel kunnen andere journalisten bij het interview aansluiten.' De antwoorden en verslagen worden vervolgens gedeeld met iedereen.

Volgens Schohaus staat of valt internationale onderzoeksjournalistiek met openheid en wederkerigheid. Ze raadt journalisten aan om informatie zo veel mogelijk te delen met partners en ervoor te zorgen dat iedereen daar gemakkelijk toegang toe heeft. 'Informatie achterhouden om er zelf een exclusief verhaal uit te halen, ondermijnt het hele project', aldus Schohaus. Tegelijk vraagt zo'n samenwerking bereidheid om soms werk te verrichten dat niet rechtstreeks in het eigen verhaal terechtkomt, maar wel essentieel is voor het gezamenlijke onderzoek.

**Informatie
achterhouden om er
zelf een exclusief
verhaal uit te halen,
ondermijnt het hele
project'**

VERTROUWEN EN LEKKEN

De samenwerking is in grote mate gebaseerd op vertrouwen. Soms worden de belangrijkste afspraken vastgelegd in een mail, maar er worden geen formele contracten of juridische documenten opgesteld. Het gaat dan om basisprincipes: dat redacties samenwerken, data met elkaar delen en die informatie niet verder verspreiden. Een belangrijke afspraak is ook dat alle partners elkaar expliciet vermelden bij publicatie, samen met de naam van het project en – in dit geval – dat Follow the Money het onderzoek initieerde.

Vanaf het begin wordt bovendien duidelijk afgesproken dat gedeelde informatie niet gebruikt mag worden als iemand alsnog afhaakt. Hoewel die afspraken zelden op papier worden vastgetimmerd, worden ze volgens Schohaus in de praktijk wel consequent nageleefd.

OVERZICHT BEWAREN

Het belangrijkste bij een internationaal onderzoeksproject is om het geheel in de gaten te houden. 'Vooral als je richting publicatie gaat: een datum afspreken, zorgen dat die deadlines worden gehaald, dat we allemaal tegelijkertijd wederhoor uitzetten, enzovoort.'

Net zo belangrijk is het maken van eenduidige afspraken over data, definities, aantallen en bedragen, zodat iedereen met exact dezelfde uitgangspunten werkt. In dit onderzoeksproject liep het precies daar mis. Pas tegen het einde bleek dat niet alle journalisten dezelfde definitie van 'schaduwvloot' hanteerden. Dat had onder meer te maken met het feit dat er gaandeweg nieuwe redacties bij het project aansloten. 'Dat was echt een *lesson learned*', zegt Schohaus. 'We hadden die afspraken veel vaker moeten herhalen.'

Dat noemt Schohaus dan ook de belangrijkste tip voor journalisten die internationaal willen samenwerken. 'Wees vanaf het begin extreem duidelijk en kom daar geregeld op terug. Is dit nog onze onderzoeksvraag? Want het kan natuurlijk dat je focus gaandeweg verandert, maar dan moet je nagaan of dat bij iedereen zo is.'

BEKROOND ONDERZOEK

Het onderzoek werd in 2025 bekroond met de Daphne Caruana Galizia-prijs van het Europees Parlement. Die prijs was volgens Schohaus vooral belangrijk als erkenning voor het werk. Het bijhorende geldbedrag van 20.000 euro hebben ze geschonken aan twee journalistieke organisaties, één Russische en één Oekraïense, als statement over het belang en de kwetsbaarheid van onafhankelijke onderzoeksjournalistiek in die regio's. 'Dit onderzoek was alleen mogelijk omdat alle betrokken redacties onafhankelijk zijn en vrij onderzoeksjournalistiek kunnen bedrijven', zegt Schohaus. 'En hoe ingewikkeld het hier ook soms is, dat is niets in vergelijking met wat journalisten in Rusland en Oekraïne meemaken.'

‘Zelfs al waren er maar 20 jobs, ik zou het nog proberen’

Ze studeren af in een sector die onder druk staat, waar ontslagen vallen en waar AI ingang vindt. Toch twijfelen Noura Kaddaoui (23), Berre Uyttenhove (20) en France Durieux (24) niet: ze staan te trappelen om journalist te worden. Een gesprek over belvrees, neutraliteit en toekomstplannen.

AUTEUR: TOM PEETERS

FOTO'S: IVAN PUT

Waarom willen jullie journalist worden?

Noura: ‘Omdat bepaalde stemmen te weinig gehoord worden. Vooral kwetsbare stemmen: mensen die discriminatie meemaken, mensen in armoede. Ik wil verhalen vertellen die vaak over het hoofd worden gezien.’

Berre: ‘Het begon met een grote interesse in het nieuws. Ik volgde de actualiteit van jongs af aan. Dat is alleen maar gegroeid. Daarnaast ontmoet ik graag verschillende mensen, dat verruimt je blik. Sport is een van mijn interesses, maar ik volg evengoed de algemene actualiteit.’

France, jij bent Franstalig maar studeert in het Nederlands. Waarom?

France: ‘Ik heb Nederlands altijd een mooie taal gevonden. Dat is geen populaire mening, dat weet ik. *(lacht)* Ik studeerde

eerst taal- en letterkunde en geef taallessen aan Waalse leerlingen. Nu leer ik niet alleen meer over de taal, maar ook over de cultuur. Enorm verrijkend.’

Veranderde jullie beeld van de journalistiek tijdens de opleiding?

Berre: ‘Het is concreter geworden. ‘De journalistiek’ is een vaag begrip. Pas als je redacties bezoekt en mensen leert kennen, snap je echt hoe de sector werkt.’

Noura: ‘We kregen meteen te horen: voor een 9-to-5-job moet je niet in de journalistiek zijn. Dat was een reality-check. Ik leerde ook hoe gelaagd en genuanceerd het medialandschap is. Een verhaal geldt niet noodzakelijk als dé waarheid. Alles hangt af van de context.’

Wat was het waardevolste aan de opleiding?

Noura: ‘Buiten mijn comfortzone gaan. In het eerste jaar deden we constant voxpops op straat. Dat was in het begin intimiderend, maar het ging steeds gemakkelijker. En vooral: zo kom je aan verhalen.’

France: ‘In onze allereerste les pakte VRT-journalist Bart Aerts onze belvrees aan. Hij vroeg wie schrik had om te bellen. Wie z’n hand opstak, moest meteen telefoneren.’

Berre: ‘Ik merk dat ik daarin gegroeid ben. Tijdens de Howest Newsroom werken alle jaren samen, met derdejaars als hoofdredacteurs. Dan zie je het verschil

meteen. Een eerstejaars die moet bellen, krimpt helemaal in elkaar.’

Waren er tijdens de opleiding momenten waarop jullie dachten: dit is echt wat ik wil doen?

Berre: ‘Vooral bij redactiebezoeken: de sfeer die er hangt, dat iedereen met hetzelfde bezig is. Ik wist meteen: hier wil ik deel van uitmaken.’

France: ‘Voor een praktijkoefening bezocht ik een poppentheater in Brussel. Ik sprak met mensen, nam sfeergeluiden op en moest onder tijdsdruk monteren. Toen had ik het gevoel: dit wil ik blijven doen.’

Noura: ‘Tijdens de activiteitenweek bootsten we in kleine groepjes een redactie na: vergaderen, pitchen, keuzes maken. Dat voelde heel echt.’

Hoe verschillen jullie van de oudere garde? Wat kunnen de vorige generaties leren van jullie?

Berre: ‘Wij zijn allemaal crossmediaal opgeleid: we kunnen met video, audio en tekst aan de slag. Terwijl nu nog veel journalisten pakweg de hele dag schrijven. Dat gaat er op termijn uit.’

Noura: ‘Ik merk een verschil in thema’s. In mijn verhalen heb ik het over dekolonisatie of intersectionaliteit *(het idee dat je identiteit uit meerdere lagen bestaat, zoals afkomst, geslacht en klasse, die samen bepalen hoe je discriminatie of privileges ervaart, ndr)*. Die concepten zijn in mijn bubbel vanzelfsprekend, maar ik merk dat

V.l.n.r.: France, Noura en Berre

ze voor vorige generaties minder bespreekbaar of gekend zijn. Wij kiezen ook minder voor de gekende experts, maar durven andere stemmen opvoeren.’

Moet een journalist als neutrale waarnemer boven het debat staan of net standpunt innemen over kwesties als Gaza of extreemrechts?

Berre: ‘Neutraal ben je nooit, maar we moeten er wel naar streven.’

France: ‘Al is dat niet altijd mogelijk. Over de Brusselse regeringscrisis mag ik

als journalist niet neutraal zijn: dat is niet normaal. Mensen hebben de politiek nodig.’

Noura: ‘Volgens mij kunnen we niet streven naar neutraliteit: we hebben allemaal onze cultuur, identiteit en meningen. Zodra je een invalshoek kiest, ben je niet langer neutraal. Objectiviteit is een betere graadmeter: de twee kanten tonen. Maar als een van die twee niet klopt, moet je dat benoemen. En dat gebeurt niet altijd. Media vonden het lang moeilijk om het conflict in Palestina - maar ook in Congo of Soedan - een genocide te noemen. Dat mocht gerust vroeger.’

‘Wij zijn allemaal crossmediaal opgeleid: we kunnen met video, audio en tekst aan de slag’

BERRE

Grote redacties hangen alsmat meer vast aan algoritmes. Hoe overtuig je een hoofdredacteur van een verhaal dat mogelijk weinig clicks oplevert?

Berre: ‘Door het lokaal te maken. Neem nu Soedan: maak het relevant voor Vlamingen, bijvoorbeeld door een Vlaming met Soedanese roots aan het woord te laten.’

Noura: *(knikt)* ‘Door het menselijk te maken, maak je je verhaal niet noodzakelijk meer klikbaar, maar wel meer leesbaar.’

Er heerst onzekerheid in de sector, met ontslagen, dalende advertentie-inkomsten en de opkomst van AI. Schrikt dat jullie af?

France: ‘Het maakt me ongerust. Tegelijk zijn er altijd mensen nodig in communicatie, ook voor sociale media. Het komt goed.’

Berre: ‘Het is jammer om over die ontslagen te lezen, maar eerlijk: zelfs al waren er maar twintig journalistieke jobs in Vlaanderen, dan nog zou ik ervoor gaan. Als het niet lukt, zie ik wel waar ik beland. Ik laat me niet afschrikken.’

Noura: ‘Ik ben bezorgd om AI. We hebben altijd menselijke journalisten nodig, maar AI kan wel veel taken overnemen. Dat gaat jobs kosten.’

Hoe gebruiken jullie AI?

Berre: ‘Soms als startpunt. Je laat iets genereren en werkt het daarna zelf uit tot iets dat klopt. Al denk ik dat het een kwestie van tijd is voor er een Petra De Sutter in de journalistiek opduikt.’

DE BLIKSEMRONDE

FRANCE DURIEUX
24 JAAR, CHASTRE
(WAALS-BRABANT)

STUDEERT JOURNALISTIEK
AAN DE VUB (BRUSSEL)

NOURA KADDAOUI
23 JAAR, MECHELEN

STUDEERT JOURNALISTIEK AAN
THOMAS MORE (MECHELEN)

BERRE UYTENHOVE
20 JAAR, WETTEREN

STUDEERT SPORTJOURNALISTIEK
AAN HOWEST (KORTRIJK)

	FRANCE	NOURA	BERRE
Scoop of onderzoeksartikel?	onderzoeksartikel	onderzoeksartikel	scoop met impact
Onderzoeksartikel of TikTok-explainer?	TikTok	onderzoeksartikel	onderzoeksartikel
Papier of digitaal?	digitaal	digitaal	papier
Interview of schrijven?	interview	schrijven	interview
Binnen- of buitenland?	binnenland	binnenland	binnenland
Video, audio of tekst?	video	tekst	video
Freelance of vaste loondienst?	vast	vast	vast

Noura: ‘Ik heb weinig met technologie. Soms helpt AI om een structuur te maken, maar ik ben bang dat het snel een gewoonte wordt. Dan voelt het ook ethisch niet meer juist. Als je AI gebruikt, moet je daar transparant over zijn.’

France: ‘Ik gebruik het vooral voor eindredactie en om feedback te krijgen op afgewerkte stukken. Op dat vlak is het wel echt nuttig.’

Hebben jullie een plan B?

France: ‘Ik werk nu al in het onderwijs, dat is mijn plan B. Al hoop ik het wel te maken als journalist.’

Berre: ‘Ik weet nog niet wat ik na deze studie zal doen. Blijf ik freelancen en solliciteer ik tegelijkertijd? Of ga ik iets bedrijfsgericht studeren? Communicatie

voor een bedrijf is een optie, al wil ik eerst vol voor de journalistiek gaan.’

Noura: ‘Lukt het niet in de journalistiek, dan overweeg ik politieke communicatie. Ik ben nu jongerenadviseur in de Vlaamse Jeugdraad, zo’n maatschappelijk engagement kan dus ook.’

Zijn er evoluties die jullie hoopvol stemmen?

Berre: ‘Platformen als nws.nws.nws, omdat ze jongeren vroeger en beter bereiken.’

Noura: ‘Er is meer aandacht voor nieuwsmijders. We leren op school: pitch het eens bij iemand die niet met nieuws bezig is. Het hoeft niet altijd over ellende te gaan, over conflicten of problemen. Een andere invalshoek kan ook.’

Wat is jullie droomjob?

Berre: ‘Dagelijks een stukje maken voor *Het Journaal* van VRT NWS, zoals Tijs Neirynck.’

Noura: ‘Ik wil graag politieke verslaggever worden, de verkiezingen mee volgen. En als ik echt hoog mag mikken: journalist of correspondent bij Al Jazeera.’

France: ‘Ik heb veel droomjobs: sport-commentator, politiek journalist, reporter, presentatrice bij entertainmentshows, maar zeker ook voor serieuze uitzendingen. Zoveel opties, ik weet het echt niet. Over vijf jaar hoop ik in een redactie mee te draaien. Stuur positieve golven onze kant op.’ *(lacht)*

EXPEDITIE

FREELANCE

Op reis door het leven van de freelancer

● ELLEN NAGTEGALS

‘Blij dat ik aan deze expeditie ben begonnen’

‘Ik word nóóit zelfstandige’, zei ik stellig op de schoolbanken tijdens de opleiding Journalistiek. Maar ik zou deze column niet schrijven als ik intussen toch geen freelancer was geworden. Niet omdat ik dat zo graag wilde - integendeel - maar omdat het de enige manier was om de job van mijn dromen te kunnen blijven doen.

In 2023 studeerde ik af en mocht ik aan de slag gaan waar ik eerder al stage liep: bij het opsporingsprogramma *Faroek* van HLN en VTM Nieuws. Ik was twintig jaar en had mijn droomjob te pakken. Vergaderingen met de politie en het parket, bewakingsbeelden uitpluizen, opnames leiden, via een reportage voor een doorbraak kunnen zorgen in een onderzoek dat volledig vastzit, of een rol spelen in een moordonderzoek. En of dat mijn droomjob is.

‘Dit was de enige manier om de job van mijn dromen te blijven doen’

Maar na anderhalf jaar als interim gewerkt te hebben, moest ik zelfstandige worden. Ik stond daar helemaal niet voor te springen. Een hoop vragen spookten meteen door mijn hoofd. Wat als mijn opdracht voor *Faroek* ooit stopt en ik niet genoeg werk vind als zelfstandige? Zal ik later wel een lening kunnen krijgen om een huis te kopen? En wat met een auto op de zaak: moet ik al meteen elektrisch rijden?

Ik ging op zoek naar antwoorden op al die vragen. Ik lijstte de voor- en nadelen van elke ondernemingsvorm

op, ik zocht een boekhouder en ik vergeleek auto's van elk merk met elkaar. Het begin van 2025 was een administratieve koortsdroom, maar uiteindelijk richtte ik Het Nagtegals' Narratief op. En nu, één jaar later, ben ik blij dat ik aan die expeditie ben begonnen. Ik maak me nog altijd zorgen over die lening later. En nee, ik rijd niet elektrisch (vergeef het me, ik woon op 108 kilometer van de redactie). Maar ik besef dat ik in een luxepositie zit. Ik vul mijn agenda met werk voor *Faroek*, *Telefacts* én de podcast *Proces X*. En in tegenstelling tot veel andere freelancers, heb ik een vaste bureau op een redactie en vaste collega's die ik elke dag zie.

Maar de echte waarde van deze expeditie zit in de verhalen die we het afgelopen jaar via *Faroek* mochten brengen. We trokken naar Balen om de eerste reportage te maken over Heidi De Schepper, een vrouw die al veertien jaar lang verdwenen is maar nooit als vermist werd opgegeven. We interviewden haar toenmalige partner, een man die niet veel later bekende dat Heidi niet verdwenen, maar vermoord is. We brachten het nieuws over dé doorbraak in het onderzoek naar de moord op Tania Van Kerkhoven, een cold case uit de jaren 90. De man die haar gruwelijk vermoordde na een avondje uit, kon via DNA gelinkt worden aan twee brutale verkrachtingen, ook uit de jaren 90. Maar even waardevol zijn de verhalen over een gepensioneerde man die zijn gestolen spaargeld terugziet of een meisje van veertien jaar dat zich weer iets veiliger voelt nu de man die haar heeft proberen te verkrachten, is opgepakt.

Een expeditie is het zeker al geweest, zelfstandige worden én zijn. En hoewel een vast contract nog altijd aantrekkelijk klinkt, hoop ik dat dit avontuur nog lang niet voorbij is.

Nieuwe guidelines voor pers en justitie: een stap vooruit

Na jaren van overleg heeft het College van de hoven en rechtbanken (CHR) nieuwe *guidelines* uitgewerkt voor de relatie met de media. Wat staat daar precies in?

CHARLOTTE MICHILS

De *guidelines* kwamen tot stand in nauwe samenwerking met de vijf persattachés en persmagistraten en met de cel privacy, die waakt over de bescherming van persoonsgegevens van procespartijen. Doel van die samenwerking: ervoor zorgen dat terugkerende knelpunten uit de dagelijkse praktijk van pers en justitie ook effectief vertaald werden naar concrete, werkbare afspraken.

Dat het document de naam *guidelines* krijgt, is niet toevallig. Al jaren wordt binnen het College gewerkt aan een kader voor perscommunicatie, maar dat proces verliep moeizaam. Het CHR beschikt weliswaar over de bevoegdheid inzake communicatie, maar legt traditioneel niet graag bindende regels op aan de directiecolleges van de rechtbanken en hoven. Toch was er nood aan meer uniformiteit. Met deze *guidelines* zet het College een belangrijke stap voorwaarts: ze bieden houvast, zonder de autonomie van de rechtbanken aan te tasten. De *guidelines* zijn opgebouwd rond verschillende hoofdstukken, variërend van algemene uitgangspunten over praktische werkafspraken tot specifieke thema's zoals liveblogs, opnames en sancties bij niet-naleving. Niet alles is vernieuwend, maar de waarde van het document schuilt in de bundeling en de explicitering van wat tot nu toe vaak informeel of lokaal geregeld werd.

HET PERSPORTAAL ALS SPIL

Centraal in de nieuwe afspraken staat het persportaal, dat uitgroeit tot hét toegangspunt voor gerechtelijke informatie voor journalisten. Erkende beroepsjournalisten en journalisten van beroep krijgen toegang op voorwaarde dat zij de gebruiksvoorwaarden ondertekenen. Dat lijkt een formaliteit, maar het benadrukt het wederkerige karakter van de afspraken: toegang in ruil voor verantwoordelijk gebruik.

Het persportaal is een duidelijke vooruitgang voor journalisten. Om te beginnen gaat het om niet-gepseudonimiseerde vonnissen en arresten die justitie ter

beschikking stelt, op basis van criteria uit de Europese rechtspraak. Daarnaast kunnen journalisten ook uitspraken opvragen. Niet alle uitspraken komen uiteindelijk op het persportaal: jaarlijks worden in België ongeveer één miljoen uitspraken gedaan. Slechts een selectie daarvan wordt actief ontsloten, en bovendien enkel voor een beperkte periode. Verder geeft het persportaal toegang tot zittingsrollen, persberichten en - niet onbelangrijk - contactgegevens van iedereen die met de pers communiceert: de woordvoerder van het CHR, de persattachés en de persrechters. Wat als de *guidelines* niet worden nageleefd?

‘Het persportaal geeft toegang tot zittingsrollen, persberichten en contactgegevens van iedereen die met de pers communiceert’

Ook daarover is nagedacht. Eventuele sancties moeten proportioneel zijn en mogen enkel de inbreukpleger treffen, niet de hele redactie of beroepsgroep. Dat principe is cruciaal om willekeur te vermijden.

LIVEBLOGS EN ZITTINGSPRAKTIJK

Een terugkerend spanningsveld is dat van liveblogs vanuit de rechtszaal. De *guidelines* erkennen het journalistieke belang, maar wijzen ook op mogelijke gevolgen voor het procesverloop. Zo kan een getuige via een liveblog volgen wat een vorige getuige verklaarde. Dat is verre van ideaal. In sommige landen gaat men nog een stapje verder: daar zijn zelfs rechtstreekse uitzendingen mogelijk. Het College werkt nu met het idee van een timelapse: een tijdsvertraging die geen afbreuk doet aan de liveverslaggeving, maar de procesorde beschermt. Ook praktische zaken zoals plaatsen voor de pers in de zittingszaal komen aan bod. Duidelijke afspraken daarover vermijden discussies op cruciale momenten.

VERBOD OP OPNAMES

De meest gevoelige kwestie blijft het verbod op opnames. Journalisten moeten altijd vooraf toestemming vragen aan de persattaché of persrechter om foto's te nemen, te filmen of geluidsopnames te

maken tijdens een zitting. De kamer-voorzitter beslist, eventueel na overleg met de partijen en hun advocaten, en bepaalt ook hoelang opnames mogen duren. Zelfs opnames van buiten de zittingszaal zijn verboden zonder toestemming. De sancties zijn niet min: wie zonder toestemming geluids- of audiovisuele opnames maakt, riskeert volgens artikel 759/1 van het Gerechtelijk Wetboek een gevangenisstraf van zes maanden tot twee jaar en/of een geldboete van 200 tot 10.000 euro. Dat voelt voor veel journalisten aan als een brug te ver, zeker omdat er in de praktijk weinig incidenten zijn. Dat het verbod de pers treft, is in wezen collateral damage: het verbod viseerde in oorsprong vooral partijen die heimelijk opnames maakten. Het contrast met Nederland is groot: daar mogen geaccrediteerde journalisten wél opnemen.

UNIFORMITEIT ALS UITGANGSPUNT

Is er ruimte voor verbetering? Zeker, vooral als we vergelijken met de noorderburen. Maar de opzet van de *guidelines* is helder: komen tot werkbare, uniforme afspraken. Uniformiteit is de default, afwijken de uitzondering. Dat wijst toch op een cultuuromslag. Tegelijk vragen de *guidelines* ook iets van journalisten: kennis van het juridische

kader, respect voor procespartijen en zorgvuldigheid in berichtgeving. Alleen zo kan het wederzijdse vertrouwen groeien. Het overleg tussen pers en justitie stopt hier niet. Binnen VVJ Academy wordt de dialoog verdergezet, met ruimte voor reflectie en bijsturing.

De volledige
guidelines zijn te
raadplegen via de
QR-code.

Raadpleeg het persportaal op
rechtbanken-tribunaux.be/nl/pers

NAAMGENOTEN

PETER GORIS

‘Journalistiek mag nooit lui worden’

Twee journalisten, één naam: Peter Goris. De ene stuurt als chef Stad & rand bij Gazet van Antwerpen een brede regio-redactie aan. De andere bouwde mee aan sociaal.net, een kritisch vakmedium voor sociale professionals. Allebei zijn ze vader van vier. Ze ontmoeten elkaar voor het eerst – en blijken, ondanks de verschillende titels waarvoor ze werken, opvallend veel overeenkomsten te hebben.

AUTEUR: SELMA FRANSSSEN

FOTO'S: SARAH VAN LOOY

Worden jullie wel eens met elkaar verward?

Peter (GVA): ‘Ik heb het één keer meegemaakt. Ergens in de jaren 90 werd ik gebeld met vragen voor een criminoloog. Dat bleek hij te zijn. Ik heb Peter en sociaal.net eens opgezocht. Ik had zo’n clichébeeld dat hun artikels over de sociale sector enkel zouden gaan over hoe slecht het beleid is en hoe weinig middelen er zijn. Dat viel enorm mee. Ik heb er boeiende verhalen gelezen waar wij ook iets mee zouden kunnen.’

Peter (sociaal.net): ‘Ik werk rond thema’s zoals armoede, gezondheid, ouderenzorg

en jeugdhulp. En dan lezen mensen plots een stuk van Peter Goris over sport of actualiteit, en vragen me: ‘Hoe kun jij met zoveel dingen tegelijk bezig zijn?’ Dan moet ik uitleggen: nee, dat is een andere Peter Goris. Zo ontdekte ik dat ik een naamgenoot heb.’

Jullie werken beiden in Antwerpen. Wat is je band met de stad?

Peter (GVA): ‘Ik ben geboren en getogen in Deurne, dus Antwerpen is echt mijn stad. Ik ben hier ook begonnen als journalist. In de jaren 90 had *De Morgen* een Antwerpse stadskrant, *Metro*, met hun redactielokaal recht tegenover het station van Berchem. Dat was een fantastische periode. We maakten echte regiojournalistiek met sterke journalisten. Ik heb daar enorm veel geleerd, over kritisch zijn, dicht bij mensen staan en verhalen maken die ertoe doen in hun dagelijks leven. Later ben ik voor *De Morgen* naar Brussel gegaan, maar Antwerpen is altijd mijn journalistieke basis gebleven.’

Peter (sociaal.net): ‘Bij mij is Antwerpen vooral mijn werkplek. Ik kom uit de Kempen en woon in Herentals. Ik heb collega’s die hier wonen en je voelt meteen dat die emotionele band met de stad belangrijk voor hen is. Dat heb ik minder. Voor mij is Antwerpen het gebouw waar wij zitten en het netwerk van mensen en organisaties waarmee we samenwerken.’

Hoe ben je in het vak beland?

Peter (sociaal.net): ‘Ik ben criminoloog van opleiding en werkte aan de KU Leuven. Ik heb vier kinderen en een vrouw die huisarts is met een eigen praktijk. Op een bepaald moment was voltijds academisch werk niet meer combineerbaar met ons gezinsleven. Als moderne man heb ik toen bewust een stap opzijgezet en gezocht naar een deeltijdse job met flexibiliteit en thuiswerk. Zo’n 25 jaar geleden was ik vrijwilliger bij *Alert*, het gedrukte vakblad dat de voorloper was van sociaal.net. De toenmalige hoofdredacteur wist dat ik iets zocht en stelde voor dat ik deeltijds zou instappen.’

‘Ik ben chef sport geworden na een gesprek in de auto met de hoofdredacteur’

PETER (GVA)

‘Ik heb de volledige overgang meegemaakt van gedrukt vaktijdschrift naar digitaal platform. Sociaal.net bestaat intussen ongeveer elf jaar. Het was toen heel vernieuwend dat we een gratis online platform lanceerden dat vakexpertise ontsluit voor sociale professionals.

Mijn rol is minder die van klassieke reporter. Ik werk vooral als redacteur en curator van bijdragen: teksten begeleiden, auteurs uit het veld ondersteunen, mee nadenken over invalshoeken en context.’

Peter (GVA): ‘Nadat die Antwerpse stadskrant van *De Morgen* helaas werd opgedoekt, verhuisde ik mee naar de nationale redactie, waar ik bijna alles gedaan heb: binnenland, politiek, sport, weekendbijlages en uiteindelijk chef nieuws. Ik heb altijd graag verschillende dingen gedaan en ben ook meer dan eens in functies beland zonder dat ik dat echt gepland had. Zo ben ik chef sport geworden na een gesprek in de auto met de toenmalige hoofdredacteur. Hij wilde de sportjournalistiek bij *De Morgen* afschaffen, waarop ik een vurig pleidooi hield voor kwaliteitsvolle sportjournalistiek. Hij zette mij thuis af en zei: ‘Wil jij dat dan doen?’ Zo is dat vaak gegaan. Op een bepaald moment verandert een redactie ook: mensen vertrekken, de cultuur verschuift. Dan voel je dat het tijd is voor iets anders. Voor mij betekende dat vijftien jaar geleden een bewuste terugkeer naar de

PETER GORIS (53)

- Chef Stad & Rand bij *Gazet van Antwerpen*
- Begon als regiojournalist bij *De Morgen* in Antwerpen, verhuisde 15 jaar geleden van *De Morgen* naar *Gazet van Antwerpen*

regio, naar *Gazet van Antwerpen*, waar ik vandaag chef Stad & Rand ben.’

‘Doorheen de jaren heb ik meerdere chef-functies opgenomen, onder meer als chef nieuws. Dat betekent dat je steeds meer afstand neemt van zelf schrijven en meer bezig bent met plannen, coachen en overzicht bewaren. Dat vind ik soms jammer, want schrijven blijft het mooiste deel van het vak. Tegelijk haal ik veel voldoening uit het begeleiden van redacteurs en het samen scherp houden van de journalistieke lijn.’

Wanneer ben je trots op je werk?

Peter (GVA): ‘Wanneer een verhaal mensen raakt én iets losmaakt. Dat kan groot zijn, zoals een enquête over de luchthaven van Deurne die het publieke debat voedt. Maar het kan ook klein en intiem zijn. We maakten onlangs een stuk over Germaine, een vrouw van 86 die een opeenstapeling van zware gebeurtenissen had meegemaakt. Haar zoon had het

PETER (SOCIAAL.NET)

PETER GORIS (54)

- Redacteur bij vakmedium voor sociale professionals sociaal.net
- Werkte hiervoor als criminoloog aan de KU Leuven

verhaal getipt en wij hebben het met zorg gebracht. De reacties waren warm en respectvol. Dat is regiojournalistiek op zijn best: iemand een stem geven zonder die persoon te reduceren tot een dossier.’

Peter (sociaal.net): ‘Bij mij zit de voldoening vaak in onzichtbare impact. Een getuigenis die misschien niet massaal gelezen wordt, maar wél door de juiste mensen. Iemand uit de psychiatrie die een traumatische ervaring beschrijft, en waarvan een leidinggevende in de sector zegt: ‘Dit moeten we intern bespreken, zo kan het niet.’ Dat zie je niet altijd in statistieken, maar het is betekenisvol. Daarnaast waardeer ik dat mijn werk mijn eigen bubbel doorprikt. Door mijn job kom ik in contact met mensen die het veel moeilijker hebben. Dat verbreedt je blik.’

Wat maakt het medium waar je voor werkt bijzonder?

Peter (sociaal.net): ‘Onze autonomie. We zijn gesubsidieerd en niet afhankelijk

‘Onze verhalen zie je niet altijd in de statistieken, maar ze zijn betekenisvol’

van kliks. Bereik doet ertoe, maar het is geen dagelijkse stressfactor. We kunnen thema's brengen die minder 'sexy' zijn, maar maatschappelijk belangrijk. Klimaat en migratie zijn bijvoorbeeld belangrijke onderwerpen die we blijven brengen, ook al weten we dat ze minder gelezen worden. En we schrijven altijd vanuit het perspectief van sociale professionals, niet voor iedereen tegelijk.'

Peter (GVA): 'Bij ons zit de kracht in de breedte. Een regionale krant kan een hele samenleving tonen vanuit één plek: van grote dossiers tot heel lokale verhalen. Zo volgen we de mogelijke sluiting van het M HKA (*Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen, nvdr*) nauw op, ook al leeft dat misschien niet heel sterk bij onze lezers, en brengen we evengoed een reportage over Verloren Maandag met appelbollen en worsten. De uitdaging is balans vinden bij een medium dat advertentie- en abonnementscijfers moet halen: relevant blijven zonder te vervallen in een eenzijdige focus op viraal gaan. Ik geloof dat mensen op termijn blijven betalen voor journalistiek die betrouwbaar is.'

Wat wordt de grootste uitdaging voor de journalistiek in 2026?

Peter (GVA): 'Voor mij draait dat in de kern om vertrouwen, zeker nu artificiële intelligentie zo snel terrein wint. De tools worden beter, sneller en goedkoper, en de verleiding is groot om die efficiëntiewinst journalistiek maximaal te benutten. Daarin schuilt een risico. Journalistiek mag nooit lui worden. Je moet altijd kunnen uitleggen hoe een verhaal tot stand is gekomen. Zeker in regionale journalistiek is dat cruciaal: mensen kennen je en spreken je aan als het fout loopt. Dat vertrouwen is traag opgebouwd en snel kapot.'

Peter (sociaal.net): 'De maatschappelijke thema's waar wij mee werken – armoede, zorg, mentale gezondheid, migratie – laten zich niet samenvatten in één helder verhaal met een duidelijke schuldige of oplossing. Toch verwacht het publieke debat vaak net dat. Het vraagt moed om niet altijd mee te gaan in vereenvoudiging.'

Als je een dag van plek zou kunnen ruilen met de andere Peter, wat zou je doen?

Peter (GVA): 'Ik denk dat ik vooral zou genieten van een dag die niet start met een

dashboard van de best gelezen stukken. Gewoon de ruimte om met één verhaal bezig te zijn, zonder dat daar meteen cijfers aan vasthangen. Tegelijk weet ik dat die feedback mij scherp houdt. Als ik zie dat regionale verhalen het goed doen, geeft dat veel energie.'

Peter (sociaal.net): 'Ik zou het tempo bij een krant moeilijk vinden. Ik denk niet dat ik me daar echt thuis zou voelen. Sociaal.net kiest voor diepgang, debat en nuance. Omdat we de actualiteit niet najagen, is onze manier van werken minder hectisch. Mensen moeten bereid zijn om hun mening ter discussie te stellen of hun kwetsbaar verhaal aan ons te vertellen. Ze moeten vertrouwen dat we daar zorgzaam mee omspringen. De tijd en ruimte die we hebben om vanuit respect een forum te geven aan de ervaring, kennis of opinie van iemand anders, voelt voor mij heel juist. Wat ik dus zou meenemen uit zo'n dag op een krantenredactie, is meer ervaring met hoe je ondanks snelheid en vluchtigheid toch zorgvuldigheid en menselijkheid bewaart. Dat blijft voor alle journalistiek een cruciale oefening.'

Waarom er in België geen voetbalmagazine is

In Nederland struikel je over de voetbalbladen, maar België heeft er sinds het verdwijnen van *Sport/Voetbalmagazine* in februari 2023 géén meer. Hoe komt dat?

Voetbal International, *Elf Voetbal*, *Hard Gras*, *Staantribune*, *Panenka Magazine*... Bij onze noorderburen kan je de straten plaveien met tijdschriften over voetbal. Het weekblad *Sport/Voetbalmagazine*, uitgegeven bij Roularta, was decennialang het enige voetbalblad in België – het verscheen ook in het Frans als *Sport/Foot Magazine*. Het evolueerde in 2022 eerst naar een maandblad om dan in 2023 helemaal te verdwijnen. Drie jaar later is nog geen enkel mediahuis/uitgeverij in het gat gesprongen.

Zowel bij DPG Media als bij Mediahuis klinkt het dat een voetbalmagazine ‘niet binnen de strategie past’ en dat er eerder gekozen wordt voor digitalisering. Ze wijzen er allebei op dat ze al een zeer breed sportaanbod hebben dat de sport- en voetballiefhebber heel goed bedient. ‘Een nieuw printmagazine lanceren in een specifieke niche — of dat nu voetbal, wielrennen of wandelen is — vraagt enorme investeringen die we liever inzetten op

platformen waar we de lezer 24/7 kunnen bedienen’, aldus DPG Media in een reactie.

Nochtans bestaat er in Vlaanderen al sinds 2013 zo’n nicheblad: het wielermagazine *Bahamontes*, dat tweemaandelijks verschijnt. ‘We zijn nu eenmaal het meest wielergekke land ter wereld’, weet Bieke Purnelle, koerschroniqueur en columnist voor *De Standaard* en *Mo*. ‘In geen enkel ander land zou de enkel van Wout van Aert een hoofditem in het nieuws zijn. Maar *Bahamontes* is meer een literair blad dan een typisch sportmagazine, dat goed inspeelt op de sfeer die er rond wielrennen in Vlaanderen hangt: een sfeer van nostalgie en heroïek. Het verhaal is belangrijker dan de prestatie.’ Waarom bestaat er dan geen voetbalversie van *Bahamontes*? ‘Dat is een goeie vraag. Misschien heeft het voetbalpubliek in Vlaanderen al genoeg aan wat er bestaat of geen behoefte aan een vergelijkbaar blad over hun sport. Wellicht moet het voetbal het veel minder van het verhaal achter de sport hebben.’

Hans Vandeweghe, oud-sportjournalist die vroeger ook in Nederland heeft gewerkt, ziet andere factoren. ‘In België zijn de sportkaternen van de kranten al langer opgeschoven richting magazinestukken.

Dat was een van de problemen van *Sport/Voetbalmagazine*: wat moet je dan nog extra brengen? Tot op de dag van vandaag zie je dat de Nederlandse kranten, met uitzondering misschien van het *Algemeen Dagblad*, dat ‘tijdschriftaspect’ niet invullen. Toen Oranje bijvoorbeeld in 2010 de WK-finale speelde, besteedde *De Morgen*, toch niet bepaald een sportkrant, daar meer pagina’s aan dan de Nederlandse dagbladen.’

‘In Nederland is er bovendien een echte leescultuur’, gaat Vandeweghe verder. ‘De maatschappij is er – hoewel dat nu ook aan het veranderen is – veel efficiënter georganiseerd, waardoor er meer tijd is om te lezen. Daarnaast is de markt er met 18 miljoen inwoners bijna drie keer zo groot als de Vlaamse.’

‘Ten slotte is Nederland een heel groot sportland. Kijk naar het aantal medailles dat ze halen op de Olympische Spelen en naar de drie, weliswaar verloren, WK-finales die ze gespeeld hebben. Nergens in de wereld gaan méér mensen per duizend inwoners naar het voetbal dan in Nederland. Ze zijn er voetbalgeek en al die mensen willen over voetbal lezen.’ (SVH)

Verslapt de journalistieke aandacht voor de klimaatcrisis?

Dat het klimaat verandert, is geen nieuws meer. Heeft dat dan ook een effect op de journalistieke interesse voor dit thema? En wat met de zogenaamde klimaatmoeheid bij het publiek? We legden ons oor te luisteren bij enkele journalisten die deze sluipende crisis op de voet volgen.

HANS DIERCKX

Hittegolven, waterbommen en woeste stormen: 1911 moet weerkundig een wild jaar geweest zijn in de Verenigde Staten. De daaropvolgende winter publiceerde het blad *Popular Mechanics* dan ook een artikel over het oorzakelijk verband met de CO₂-uitstoot uit de verbranding van steenkool, dat inmiddels staat geboekstaafd als het eerste staaltje klimaatjournalistiek. Meer dan een eeuw later is het thema letterlijk heter dan ooit, maar haalt het zelden nog de voorpagina.

‘Ik blijf er systematisch over schrijven, ook al weet ik dat de impact kleiner en kleiner wordt’, vertelt Dirk Draulans, die bij *Knack* het thema al dertig jaar opvolgt. ‘Mensen willen het gewoon niet meer weten, en men noemt me dan weleens een doemdenker, een bangmaker, en zelfs een klimaathystericus. Voor *De tafel van Gert* word ik bijvoorbeeld ook niet meer uitgenodigd, want Gert Verhulst wordt nerveus als ik over het klimaat begin. Toch blijf ik optimistisch dat we het klimaatprobleem onder controle kunnen brengen. Ik heb twee kleinkinderen en zal mezelf in elk geval niet kunnen verwijten dat ik niet mijn best heb gedaan.’

GEEN KLIMAATMOEHEID

Niet iedereen is het er echter mee eens dat mensen er niks meer van willen weten. Marie Geukens, hoofdredacteur van *Mo*

Magazine, verwijst naar een artikelenreeks die het medium publiceerde over de zogenaamde 89 procent. ‘Dat was een campagne van *The Guardian*, die wou aantonen dat 89 procent van de mensen wel iets willen doen voor het klimaat, maar denken dat ze daarin alleen staan. Die stukken waren zeer goed gelezen. Bij ons is de aandacht voor klimaat constant, omdat het aansluit bij onze missie om te schrijven over de wereldwijde uitdagingen waarmee ook wij vroeg of laat te maken krijgen.’

Ook Barbara Debusschere, die bij *De Morgen* al twintig jaar gespecialiseerd is in het onderwerp, ziet geen klimaatmoeheid. ‘Onze reeks ‘Klimaatveranderaars’, met portretten van Vlaamse bedrijven die met producten of diensten de CO₂-uitstoot terugdringen, wordt elke zomer goed gelezen.’

Dominique Minten, een van de klimaat-specialisten bij *De Standaard*, stelt wel vast dat artikels over het thema haast nooit tot de top tien van meest gelezen stukken behoren. ‘We weten dat ook de lezers die er erg om bekommerd zijn, er niet altijd over lezen. Maar dat wil niet zeggen dat we er daarom minder over zouden moeten schrijven.’

ALS EEN JOJO

Hij ziet de belangstelling op en neer gaan, en wijst op een dip door het geopolitieke gerommel, dat met alle aandacht gaat lopen.

‘Dat zijn nu eenmaal de wetmatigheden van de actualiteit’, aldus Minten. Ook Draulans ziet de jojo. ‘In 2019, ten tijde van de klimaatmarsen, was er bijvoorbeeld een momentum, maar dat verdween het jaar daarop met de coronapandemie. In 2021 flakkerde het weer op na de overstromingen in Wallonië, en vervolgens duwt een ander thema het weer weg.’

Debusschere ziet de interesse voor het klimaat op een andere manier evolueren. ‘In de jaren na 2006, toen de documentaire *An Inconvenient Truth* was uitgekomen, was het thema een tijdlang zeer prominent. Op de duur vond men het wat van het goede te veel en werd er meer gedoseerd. Ik vind ook al veel langer dan vandaag dat je de lezer niet plat moet slaan met bijna dagelijks een groot artikel over het klimaat. Maar nu is het naar mijn inschatting soms

© Eva Neirynck

‘Ik blijf erover schrijven, ook al weet ik dat de impact kleiner wordt’

DIRK DRAULANS

weer wat te weinig. Idealiter heb je een vaste pagina rond natuur, milieu, energie en klimaat, zoals in *Le Soir* of *Le Monde*, zodat je verplicht bent die thema's te blijven volgen.’

ANDERE INVALSHOEKEN

Onlangs kwam het bericht dat 2025 wereldwijd het op twee na warmste jaar ooit gemeten was, enkel voorafgegaan door 2023 en 2024. Is dat dan nog nieuws? ‘Vroeger zouden we er meer aandacht aan besteed hebben, maar we melden het zeker

nog steeds’, vertelt Minten. ‘Er verschijnen echter ook rapporten over de impact van de maatregelen die maken dat de opwarming tegen het einde van de eeuw onder de 3 graden blijft. Dergelijk positief nieuws brengen we ook onder de aandacht. En daarnaast is er natuurlijk de economische en politieke invalshoek.’

De Morgen benadert de problematiek op gelijkaardige wijze. Debusschere. ‘We laten het klimaatprobleem niet los en zoeken nieuwe invalshoeken. Klimaat-economie, zoals ETS of CO₂-taksen, vind

ik bijvoorbeeld een boeiend nieuw terrein om te besnuffelen. Ik publiceer ook om de twee weken een nieuwsbrief over wetenschap en klimaat.’

TUSSEN OPTIMISME EN ALARMISME

Voor *Eos Wetenschap* zijn die onderwerpen het dagelijks brood. Toch bekijken ook zij de klimaatverandering eerder als een context waar je niet naast kan, dan als een thema op zichzelf. ‘Net zoals voor een politiek journalist het premierschap van Bart De Wever een gegeven is, een context die geen nieuws op zich is, maar wel vaak op de achtergrond opduikt’, vertelt journalist Ilse Boeren. ‘Vorig jaar heb ik bijvoorbeeld artikels geschreven over de herbebossing in Vlaanderen of over het energieverbruik van AI-datacenters. Dat gaat niet rechtstreeks over de klimaatverandering, maar het is wel de context waarin die verhalen zich afspelen. Op redactievergaderingen wordt er weleens over gediscussieerd of we het zoveelste onheilsbericht over een ijsplaat die is afgesmolten van Antarctica wel moeten brengen. Als wetenschapsjournalist zit je wat tussen dat vooruitgangsoptimisme en het problematische aan de klimaatverandering. We moeten ook de boodschap brengen dat er op wetenschappelijk gebied veel gebeurt om oplossingen te vinden, ook al zijn die soms klein.’

En wat met het argument dat het thema minder hoog op de journalistieke agenda mag staan, omdat de meeste mensen inmiddels de klimaatverandering niet meer in twijfel trekken en er bovendien al heel wat beleid op de rails staat, zoals de Green Deal van de Europese Unie? ‘Er staat inderdaad veel in de steigers, maar de Green Deal wordt wel uitgehold, dus dat moeten we meegeven’, antwoordt Debusschere. ‘Bovendien komen er ook nieuwe lezers bij die niet noodzakelijk op de hoogte zijn.’ Kortom, klimaat blijft een thema. Maar wel op een andere manier dan het ooit was.

PIETER KNAPEN,
*Secretaris-generaal en
ombudsman, overloopt
de recentste uitspraken*

K.D. ↔ NIEWSBLAD & NIEWSBLAD.BE

VERMELDING VAN SPECIFIEKE VERWONDINGEN SCHENDT HET PRIVÉLEVEN

Het artikel gaat over een ongeval in Frankrijk, waarbij een 21-jarige man (zoon van klager) ernstig gewond raakte. Klager zegt dat het artikel de privacy van zijn zoon schendt.

De journalist heeft het nieuws over het ongeval van de zoon van klager overgenomen van de publiek toegankelijke Facebookgroep van voetbalclub Crossing Vissenaken, die ook de naam en voornaam vermeldde. Gezien die publieke bekendmaking door de club waarbij het slachtoffer voetbalde, betekent de vermelding van zijn naam en voornaam vijf dagen na het ongeval door Nieuwsblad en nieuwsblad.be geen schending van het privéleven. De klacht is ongegrond op dit punt.

Gezien de context, waarbij het ongeval publiek werd gemaakt door zijn voetbalclub, betekent ook de publicatie van de foto van het slachtoffer in voetbaluitrusting geen schending van het privéleven. De klacht is ongegrond op dit punt.

De vermelding van de specifieke verwondingen van het slachtoffer betekent wel een schending van het privéleven. Ze is in deze onnodig gedetailleerd, temeer omdat hij de verwondingen niet opliep in de context van het voetbal. De journalist heeft deze gegevens vernomen van een derde, de redacteur van Facebookgroep *Sport van hier*. Er is in dit geval geen maatschappelijk belang dat de publicatie van deze gegevens kan rechtvaardigen zonder toestemming van het slachtoffer of zijn directe omgeving. Er is dan ook sprake van een inbreuk op artikel 23 van de Code over respect voor het privéleven en artikel 24 dat bepaalt dat de journalist overdrijving vermijdt bij het vrijgeven van details. De klacht is gegrond op dit punt.

BARBARA CALLIER NIEUWE SECRETARIS-GENERAAL EN OMBUDSVROUW

Voormalig journalist Barbara Callier wordt de nieuwe secretaris-generaal en ombudsvrouw van de Raad voor de Journalistiek. Ze is al aan de slag sinds begin januari en neemt op 1 maart de fakkel over van Pieter Knapen.

Barbara heeft de afgelopen 20 jaar een brede ervaring opgedaan bij verschillende mediaorganisaties. In 2005 begon ze als journalist bij de regionale zenders ATV en RTV om vervolgens aan de slag te gaan als redacteur van tv-programma's bij de VRT. Daarna trok ze voor ruim vijf jaar naar het radionieuws van DPG Media. In 2015 keerde ze terug naar VRT NWS. Ze bleef er acht jaar als nieuwslezer, eind-redacteur radionieuws, verslaggever en coördinator bij de redactie justitie-economie-politiek. De afgelopen twee jaar werkte Barbara als woordvoerder bij de VRT en head of content bij radiozender Nostalgie.

PONSAERTS ↔ HLN.BE

GEWACHT MET PUBLICATIE TOT DIRECTE OMGEVING VAN SLACHTOFFER OP DE HOOGTE WAS

Het artikel gaat over een dodelijk ongeval op de parking van de E314 in Rotselaar. Klaagster is de echtgenote van het slachtoffer. Zij zegt dat het artikel te snel gepubliceerd is en dat het haar echtgenoot door de combinatie van tekst en beeld identificeerbaar maakt. De klacht is ongegrond.

De journalist en de redactie hebben gewacht met publicatie van het artikel en de video tot de journalist van het parket de bevestiging had gekregen dat de directe omgeving van het slachtoffer op de hoogte was. Dat de ruimere familie en kennissenkring op dat moment nog niet op de hoogte waren, betekent niet dat er in hoofde van de journalist of de redactie sprake zou zijn van een beroepsethische fout.

De video toont een algemeen beeld van de zone waar het ongeval gebeurde. Het bedrijfslogo op de bestelwagen van het slachtoffer komt vaag en van ver in beeld. Daarnaast vermeldt het artikel de leeftijd en de woonplaats van het slachtoffer. De combinatie van deze elementen maakt het slachtoffer mogelijk identificeerbaar voor mensen die hem of zijn bedrijf kennen, maar niet voor het brede publiek.

G.M.B. ↔ NIEUWSBLAD EN HET LAATSTE NIEUWS

VERKLARINGEN VAN PARTIJEN TIJDENS RECHTSZITTING ZIJN WAARHEIDSGETROUW WEERGEGEVEN

De artikels gaan over de rechtszaak tegen G.M.B. en vier andere beklaagden wegens verkrachting en/of aanranding van de zestienjarige gewezen vriendin van G.M.B. Volgens de artikels dwong G.M.B. zijn vriendin tot seks met vier andere mannen. Klager spreekt van niet-geverifieerde en foutieve berichtgeving, schending van het vermoeden van onschuld en overdreven identificatie. De klacht is ongegrond.

De artikels zijn een verslag van een rechtszitting. Ze geven de verklaringen van alle betrokken partijen weer: het Openbaar Ministerie, klager en zijn advocaat en de moeder van het slachtoffer. Klager betwist de beschuldigingen van de tegenpartij en de tenlasteleggingen van het Openbaar Ministerie die tijdens de zitting aan bod kwamen, maar er zijn geen aanwijzingen dat de journalisten hun verklaringen niet waarheidsgetrouw zouden hebben weergegeven. Hetzelfde geldt voor de verklaringen van klager zelf en zijn advocaat. Er is dan ook geen sprake van een inbreuk op het principe van waarheidsgetrouwe berichtgeving.

De artikels houden rekening met onzekerheden die met het gerechtelijke proces gepaard kunnen gaan, met inbegrip van de mogelijke onschuld van klager, zoals bepaald in de richtlijn bij artikel 23 van de Code. *[Volgende zin enkel in uitspraak over Nieuwsblad: De titel dat klager het meisje dwong tot seks met andere mannen leest affirmatief, maar uit het artikel blijkt in dit geval voldoende nuance.]* Het standpunt van klager en het pleidooi van zijn advocaat over seksuele meerderjarigheid en instemming van het zestienjarige meisje komen duidelijk aan bod. Tegelijk blijkt uit de artikels duidelijk dat er nog geen vonnis is, maar dat het gaat om het requisitoir van het Openbaar Ministerie en het pleidooi van de verdediging.

Gezien het maatschappelijke belang van de ten laste gelegde feiten en de rechtszaak erover is het geoorloofd om de voornaam, de eerste letter van de familienaam en de leeftijd van klager te vermelden. De vermelding dat een deel van de feiten zich afspeelden in een pizzeria in Kortenbergh is relevant in de context van de berichtgeving. Aangezien klager niet de eigenaar of uitbater is en de pizzeria zijn naam niet draagt, maakt deze vermelding hem niet extra identificeerbaar voor het brede publiek. Er is dan ook geen sprake van een inbreuk op de richtlijn van de Code over identificatie in gerechtelijke context.

REIZENDEALS ↔ TESTAANKOOP.BE

DUBBELE ROL VAN TESTAANKOOP IS ONVOLDOENDE TRANSPARANT

Het artikel gaat over het boekingsproces voor verrassingsreizen bij reizendeals.nl. Volgens het artikel kreeg Testaankoop het afgelopen jaar meer dan vijftig klachten binnen en schakelde het daarom de Economische Inspectie in.

De Raad stelt vast dat Testaankoop als consumentenorganisatie een dubbele rol heeft. Enerzijds informeert ze het publiek over onderzoek naar producten en diensten en anderzijds komt ze in geval van een dispuut tussen beide om de belangen van consumenten te verdedigen en hun problemen op te lossen. De Raad is van oordeel dat het bij voorliggende publicatie onvoldoende duidelijk is vanuit welke rol Testaankoop de tekst over Reizendeals gepubliceerd heeft. Artikel 12 van de Code vraagt nochtans dat de journalist transparant is over zijn opdracht en manier van werken.

Testaankoop bericht over onduidelijkheden in en klachten over het boekingsproces voor verrassingsreizen op de website van Reizendeals. In welke fase van het boekingsproces en door het aanklikken van welke button(s) de vermelde betwistingen ontstonden, kan de Raad niet uitmaken. Maar Testaankoop maakt wel aannemelijk dat dit kwam door onduidelijkheid en verwarring over de term 'reserveren', zoals in het artikel wordt aangegeven. Daarom is er volgens de Raad geen sprake van een inbreuk op het principe van waarheidsgetrouw berichten. De klacht is ongegrond op dit punt.

Reizendeals zegt dat Testaankoop haar met het artikel bewust wil schaden, maar maakt niet aannemelijk dat Testaankoop vooringenomen zou hebben gehandeld of Reizendeals onrechtmatig zou hebben gevisieerd. De klacht is ongegrond op dit punt.

Het artikel en de getuigenissen van consumenten die erin aan bod komen over het onduidelijke boekingsproces en over abnormaal hoge annuleringskosten bevatten ernstige aantijgingen die de eer en goede naam van Reizendeals als reisorganisatie betreffen en waarvoor Testaankoop een kans op wederhoor had moeten bieden. Dat is niet gebeurd. Testaankoop was door eerdere contacten op de hoogte van de reactie van Reizendeals en het heeft ook die reactie niet weergegeven in het artikel. Deze aanpak strookt niet met artikel 20 van de Code over loyaal wederhoor. De klacht is gegrond op dit punt.

LEES DE VOLLEDIGE UITSPRAKEN
OP WWW.RVDJ.BE

Code: commentaar, opiniebijdrage, column en cartoon herwerkt en nieuwe richtlijn over plagiaat

De Raad voor de Journalistiek heeft in de Code een aantal artikels herwerkt. Er wordt een duidelijker onderscheid gemaakt tussen commentaar of opiniebijdrage enerzijds en column en cartoon anderzijds. Daarnaast is er een nieuwe richtlijn over plagiaat in de Code opgenomen.

COMMENTAAR, OPINIEBIJDRAGE, COLUMN EN CARTOON

Artikel 5 uit de Code luidt voortaan als volgt:

De journalist heeft de vrijheid om zijn mening te uiten of een standpunt in te nemen.

In een commentaar of opiniebijdrage geniet de journalist een grotere mate van vrijheid om zijn mening te geven of om conclusies te trekken uit de feiten dan in feitelijke berichtgeving.

Columns of cartoons van een journalist kunnen losstaan van de feiten, zolang dit duidelijk is voor het publiek.

Ook in het eerste lid van artikel 4 wordt het onderscheid duidelijker: *De journalist of de redactie maakt het onderscheid tussen feitelijke berichtgeving en commentaar, opiniebijdragen of columns duidelijk voor het publiek.*

Artikel 14 over ingezonden bijdragen verduidelijkt de verantwoordelijkheid van de inzender en de verantwoordelijkheid van de redactie:

Redacties beslissen in alle onafhankelijkheid welke opiniebijdragen, columns, cartoons of gelijkaardige bijdragen ze publiceren of uitzenden. De verantwoordelijkheid om zulke bijdragen te publiceren ligt bij de redactie. De verantwoordelijkheid over de mening die erin vervat zit, ligt bij de auteur.

En ten slotte is de richtlijn bij artikel 14 aangevuld met een zin over columns. De volledige richtlijn leest als volgt:

De redactie is niet verantwoordelijk voor opinies die door derden worden geuit. Maar wanneer ze weet dat een opiniebijdrage van een derde, die ze publiceert, relevante en manifeste feitelijke fouten bevat, maakt ze dit duidelijk voor het publiek.

Ingezonden columns kunnen losstaan van de feiten, zolang dit duidelijk is voor het publiek.

PLAGIAAT

De Raad heeft ook een nieuwe richtlijn over plagiaat opgenomen in de Code. Die sluit aan bij artikel 18.

Art. 18. De journalist pleegt geen plagiaat.

Richtlijn

1. *Plagiaat is het geheel of gedeeltelijk overnemen van een publicatie of uitzending (tekst, beeld en/of klank) van een ander nieuwsmedium zonder voorafgaand akkoord van dat nieuwsmedium.*

Bronvermelding volstaat niet om een substantiële overname van tekst, beeld of klank van andere nieuwsmedia te rechtvaardigen.

2. *Een publicatie of uitzending van een ander nieuwsmedium samenvatten, of nieuwsfeiten aan het licht gebracht door een ander nieuwsmedium brengen, is mogelijk onder de volgende voorwaarden.*

- *Het oorspronkelijke artikel of de oorspronkelijke reportage mag niet zonder meer worden overgenomen. De globale indruk van de nieuwe publicatie moet verschillen van die van de oorspronkelijke. Een samenvatting moet het resultaat zijn van een journalistieke bewerking, zoveel mogelijk aangevuld op het vlak van feiten, reacties en duiding en/of met een andere invalshoek, waardoor het nieuwe artikel of de nieuwe reportage wezenlijk verschilt van de oorspronkelijke publicatie. Bronvermelding is noodzakelijk.*
- *Letterlijke overname van tekst uit een ander nieuwsmedium is enkel mogelijk als het gaat om korte passages waarbij de overname tussen aanhalingstekens wordt geplaatst én het nieuwsmedium waaruit de oorspronkelijke tekst komt blijvend wordt vermeld.*
- 3. *Parasiteren of systematisch teren op de inspanningen van andere redacties door bijvoorbeeld systematisch samenvattingen van andermans werk te publiceren kan niet. Ook hier volstaat bronvermelding niet.*
- 4. *Deze richtlijn doet geen afbreuk aan overeenkomsten en licenties tussen mediabedrijven onderling, of tussen mediabedrijven en persagentschappen in verband met de wijze waarop publicaties of uitzendingen mogen worden overgenomen.*

ELLEN MAEREVOET

DE PASSIE VAN

‘Een leven zonder cultuur? Onmogelijk!’

VRT NWS-journalist Ellen Maerevoet covert al twintig jaar cultureel nieuws. Dat doet ze trots en met energieke overgave. ‘Cultuur heeft het potentieel om mensen te verbinden.’

THOMAS DETOMBE

‘De eerste en enige keer dat ik mijn ontslag gaf, was in 2005’, begint Ellen Maerevoet. ‘Ik werkte voor de stad Vilvoorde toen de Reyerslaan belde. Of ik interesse had in een tijdelijke job als webredacteur? Geen seconde heb ik getwijfeld. Nochtans verruilde ik mijn vast contract voor onzekerheid.’

KINDERDROOM

‘Al sinds mijn twaalfde droom ik van een job als journalist’, verduidelijkt ze. ‘Liefst bij de VRT. Dat gebouw en die toren doen iets met me. Ook na twintig jaar op de nieuwsdienst knijp ik mezelf soms nog in de arm. De VRT wil mensen gidsen, enthousiasmeren, informeren en betrekken bij maatschappelijke gebeurtenissen. Op een laagdrempelige manier. Met objectieve, heldere inhoud die blijft. Ik vind die opdracht echt een cadeau.’

Maerevoet: ‘Inhoudelijk ligt mijn passie bij cultuur, met focus op de podiumkunsten. Zo draag ik bij aan de online rubriek ‘podium’ op VRT NWS. Maar ik schrijf ook over nieuwe muziekalbums, films en expo’s. Momenteel besteed ik ongeveer de helft van mijn tijd aan cultuur in de brede zin van het woord. Al klopt dat laatste niet

helemaal. Want het houdt me altijd en overal bezig. Alles wat ik hoor, lees of zie, pik ik op. Kunnen we daar iets mee doen? Wanneer? Met welke insteek? Wie zijn job met passie doet, kan moeilijk om die reflex heen. Eigenlijk is cultuurnieuws geen job voor mij. Omdat het nooit als ‘te veel’ aanvoelt. Al baken ik m’n uren wel af natuurlijk. Ik heb een dochter van bijna drie.’ Op haar achttiende ging Maerevoet Germaanse talen studeren vanuit een natuurlijke interesse voor talen, cultuur en literatuur. Al speelde er ook iets anders. ‘Ik zag dat veel VRT-journalisten ooit voor die opleiding hadden gekozen. Met andere woorden: ik wist toen al heel goed wat ik wilde. (*lacht*) Van die keuze heb ik nooit spijt gehad. Het gaf me een solide basis.’

POSITIEF TEGENGEWICHT

‘Behalve cultuurnieuws versla ik ook algemeen nieuws. De inhoud hangt af van de actualiteit tijdens m’n ochtendshift: Gaza, Oekraïne, enzovoort. Die dubbele opdracht zorgt voor afwisseling. Al zou ik het niet erg vinden om constant met cultuur bezig te zijn. Dat blijft mijn eerste en grootste liefde. Wat zouden we doen zonder muziek, films, boeken, theater en

kunst? Stel je voor hoe arm ons leven zou zijn! Cultuur heeft het potentieel om mensen te verrassen, te vervullen en te verbinden met elkaar. Dat doet het ook met mij. Bovendien heeft België onwaarschijnlijk veel artistiek talent. In theorie kan je elke dag een voorstelling meepikken die je raakt of omverblaast. Volgens mij biedt cultuur het broodnodige tegengewicht voor al het harde nieuws dat ons overspoelt. Daarom wil ik zoveel mogelijk mensen warm maken voor cultuur.’

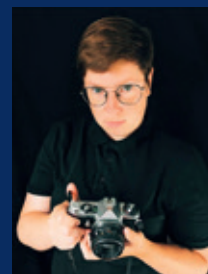
Goede journalistiek is...

... een betrouwbare gids in een
overvloed aan keuzes.

... laagdrempelig en creëert
betrokkenheid.

... genuanceerd en broodnodig.

FOTOGRAAF JILL DELSAUX

In 2012 begon mijn passie voor fotografie met de aankoop van mijn eerste Nikon, een D3200. Datzelfde jaar leerde ik mijn vriendin kennen, inmiddels al bijna tien jaar mijn vrouw. Ze speelde toen bij Standard de Liège. Haar eerste wedstrijd die ik bijwoonde was een Champions Leagueduel tegen Potsdam, de uiteindelijke winnaar. Vanop de tribune van Sclessin probeerde ik haar met mijn Nikon in beeld te brengen. Dertien jaar later zat ik op OH Leuven - FC Twente, waar Sára Pusztai in de toegevoegde tijd de winnende goal maakte. Het was een historische avond: de allereerste overwinning ooit van een Belgische vrouwenploeg in de Champions League. Dat ik dit mocht vastleggen, voelde als een perfect *full circle moment*.

IN & UIT HET VAK

**TINE REYNAERS (27) WERKT BIJ
DE STANDAARD**

‘Een harde wereld? Ik ben heel warm ontvangen’

‘Ik heb altijd al journalist willen zijn. Mijn vader Dirk Reynaers werkt bij de VRT en als kind hield ik ervan om mee na te denken over onderwerpen. Omdat ik na het middelbaar geen idee had van wat ik wilde doen, koos ik voor zekerheid en ging rechten studeren. Die richting geeft je inzicht in de wereld, maar duwt je ook in een bepaalde richting. Zo heb ik eerst twee jaar als jurist bij het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap gewerkt, al bleek dat niet echt iets voor mij.’

‘Om de journalistiek nog een kans te geven, volgde ik in avondschoon een postgraduaat researchjournalistiek. Mijn onderzoek voor die opleiding ging over Brazilianen die illegaal in Brussel verblijven en op bouwterreinen worden ingezet. Daarvoor ben ik met heel wat mensen gaan praten en toen wist ik het: dit wil ik doen. Ik ben in het vak gerold dankzij Youthlab, een betaald traineeship bij Mediahuis. De economieredactie van *De Standaard* zocht toen manieren om verhalen meer op jongerenmaat te maken. Van podcasts en videomontages tot artikels voor online en print: ik kreeg ontzettend veel kansen. Nu ben ik er voltijds aan de slag als schrijvend journalist.’

‘Het verschil met mijn eerste baan is groot. Je moet elke dag presteren met een eindresultaat dat door iedereen beoordeeld en becommentarieerd kan worden. Dat is best uitdagend. Zo’n redactie leek me ook een harde wereld, maar de mensen zijn hier open en lief: ik ben er warm ontvangen. En elke dag is een verrassing. Je gaat naar nieuwe plaatsen, leert mensen kennen die je anders niet zou spreken. Het doet je met een open blik naar de wereld kijken.’ (JDM)

Ben je ergens drie maanden aan de slag als journalist in hoofdberoep? Dan kan je het statuut van stagiair-beroeps-journalist aanvragen. Contacteer ons: info@journalist.be, 02 777 08 40.0.

**STIJN FRAETERS (33) WERKT BIJ EEN
MARKETINGBUREAU**

‘Er zijn veel raakvlakken met de journalistiek’

Stijn Fraeters werkt intussen al meer dan een jaar voor het Gentse contentmarketingbureau The Fat Lady. Als videoproducer en redacteur creëert hij er content voor bedrijven. De weg naar die job leidde hem langs de VRT, News City en Zuidoost-Azië. Zijn zoektocht naar boeiende uitdagingen verloopt gevoelsmatig, maar wordt gedreven door de wens om bij te leren en te groeien.

Het is diezelfde motivatie die Fraeters ertoe aanzet om tijdens zijn studies monteren uit te proberen. ‘Ik heb eerst Communicatiewetenschappen gestudeerd, met de afstudeer-richting film- en tv-studies. Daarna heb ik nog via een verkort traject in Mechelen een jaar tv-journalistiek gedaan. Tijdens die verkorte bachelor leerde ik filmen en monteren en dat vond ik interessant.’ Na enkele jaren te werken als videograaf, gaat Fraeters bij de VRT aan de slag als interim-monteur. ‘Op de nieuwsdienst was dat, dus voor programma’s als het *Journala* en *Terzake*.’ In de montagecellen van de openbare omroep scherpt hij zijn journalistieke vaardigheden aan, maar het kriebelt ook om iets nieuws te proberen.

In 2020 begint Fraeters als videojournalist bij *Het Laatste Nieuws*, in het hart van DPG Media’s News City. ‘Ik werkte daar op de videoredactie, letterlijk naast de studio van VTM Nieuws. Als videojournalist maakten we video’s die bij artikels of op de homepage verschenen. Bij News City werken alle nieuwsredacties nauw samen. Zo zat ik bijvoorbeeld ook regelmatig op de sportredactie of deed ik regie voor HLN Live.’ Die open en veelzijdige werkomgeving bevalt Fraeters

IAK

wel. 'Het leuke en leerrijke daaraan was dat je echt wel journalistieke feeling kon ontwikkelen. Je hebt altijd een overvloed aan info en zeker in een video moet je enkel de essentie kunnen brengen. De grootste opgave is dus om een samenhangend verhaal te vertellen waarin je als kijker volledig mee bent met wat er gebeurd is. Dat vond ik heel leuk om te doen.'

Na bijna vier jaar bij DPG voelt Fraeters dat het tijd is voor iets anders. 'Mijn vriendin en ik waren allebei op het punt gekomen dat we dachten: we doen ons werk wel graag, maar we willen eigenlijk ook heel graag gaan reizen. En dan hebben we het besluit genomen om onze jobs op te zeggen en voor langere tijd naar Azië te gaan.' Na reizen door Vietnam, Laos, Cambodja, Maleisië, Indonesië en Thailand, keert het koppel tevreden terug. 'Ik ben echt blij dat ik dat gedaan heb', zegt Fraeters als hij terugkijkt op hun avonturen. 'Ik heb er geleerd om geduldig te zijn, te relativiseren wanneer nodig en dankbaar te zijn voor wat je hebt.'

**'Volg vooral je gevoel.
En durf af en toe eens te
springen'**

Het past in zijn filosofie om open te staan voor verschillende ervaringen, ook op professioneel vlak. Na zijn terugkeer naar België gaat Fraeters op zoek naar werk waar hij grotere en meer diverse projecten kan aannemen. Het leidt hem naar The Fat Lady, waar een dubbele rol als videoproducer en redacteur hem meteen aanspreekt. 'De functie van videoproducer was meer gericht op scripts schrijven, regie doen en de montage begeleiden, maar minder het technische werk van de montage zelf. Ik deed dat nog wel graag, maar ik wilde ook nieuwe vaardigheden ontwikkelen.' Ook het redactiewerk

© The Fat Lady

STIJN FRAETERS

VROEGER

Videojournalist bij HLN
(DPG Media)

NU

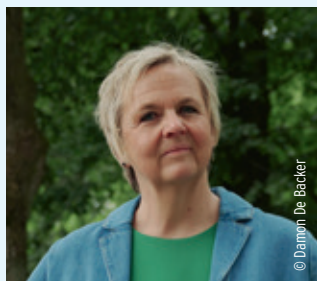
Videoproducer en
redacteur bij The Fat Lady

lijkt hem leuk. 'Bij HLN deed ik dat ook af en toe, artikels schrijven bij een video. Het was altijd redelijk kort en beperkt, maar wel iets dat me enorm aansprak.'

Fraeters is gelukkig in zijn nieuwe functie, die in het verlengde ligt van zijn journalistieke jobs. 'Bij The Fat Lady maken we voor bedrijven content in een samenhangend geheel: van strategie tot performance. Zo maken we onder andere magazines, social posts en video's. Daar komen veel journalistieke skills aan te pas. Dat gaat van interviewen en een verhaal opbouwen, tot de essentie uit een hoop informatie halen en weten hoe je bronnen moet gebruiken. Er zijn veel raakvlakken en net daarom vind ik het leuk, want ik heb journalistiek altijd heel graag gedaan.'

Toch blijft Fraeters openstaan voor wat de toekomst ook mag brengen. 'Ik wil me gewoon blijven ontwikkelen en dat lukt heel goed bij The Fat Lady. Naar waar dat me uiteindelijk zal leiden, dat weet ik niet. Ik denk dat je, als je die luxe hebt, vooral je gevoel moet volgen. En af en toe eens durven springen.' (MC)

Ben je niet meer actief in de journalistiek maar wil je de VVJ blijven steunen en tegelijk de band met de journalistiek behouden, dan kan je erelid worden. Contacteer ons: info@journalist.be, 02 777 08 40.

© Dampin De Backer

De Kastaars, de Vlaamse media-prijzen voor tv, radio en digitaal, werden eind januari uitgereikt. **Ward Lemmelijn** werd verkozen tot mediapersoonlijkheid van het jaar. *Vermist*, over de cel Vermiste Personen van **Alain Remue**, won de prijs van beste podcast van 2025. De podcast werd gemaakt door **Tim Lescrauwaet**, misdaadjournalist bij *Het Laatste Nieuws*. Journaliste en documentairemaakster **Annemie Struyf** won de carrièreprijs.

Op de Gouden K's, de jaarlijkse awardshow van kinderzender Ketnet, won Karrewiet, het jeugdjournaal van de VRT, de award voor non-fictie.

De Vlaamse Reus 2025, een bekroning van de Vlaamse Bond van Sportjournalisten en -fotografen, ging naar loper **Isaac Kimeli**, maar ook **Tomas Sisk** (Sportfotograaf van het Jaar) en **Klaas Dewyngaert** (Sportjournalist van het Jaar), vielen in de prijzen.

Het onderzoeksdossier over ruim 2000 private stichtingen in België van **Lars Bové** en **Piet Depuydt** (*De Tijd*) werd uitgeroepen tot winnaar van de Persprijs 2026 van advocaat.be. De jury bekroonde het werk omdat het sterk is, maatschappelijk relevant, journalistiek innovatief én ethisch bewust. De tweede en derde plaats gingen naar 'Een week in Peterbos' in *De Standaard*, door **Heleen Debeuckelaere**, en 'Onder Ons: Crimi', een podcast van VRT NWS, met de aflevering over de zaak **Ronald Janssen**.

(Z)ONDER EMBARGO

Met meer dan 8 miljoen streams en downloads was *De 7*, de dagelijkse nieuwspodcast van *De Tijd*, in 2025 de meest beluisterde Nederlandstalige podcast van het land. Dat blijkt uit het eerste podcastjaaroverzicht van het Centrum voor Informatie over de Media. *Het HLN-Nieuws* staat op de tweede plek, met 7,2 miljoen luisterbeurten. Daarna volgt *Het kwartier* van de VRT, dat 5,2 miljoen keer beluisterd werd.

Op 26 januari werd uitgeverij EPO in Berchem het slachtoffer van vandalisme en bedreigingen. Er werd een mes in de voordeur gestoken, op de gevel werd de boodschap 'last warning' achtergelaten en er werd een projectiel door het raam gegooid.

Er komt een nieuwe fictiereeks over 'terroristenjagers', gemaakt door de VRT en de RTBF. De reeks is gebaseerd op het boek 'Terroristenjager - In het hart van de speciale eenheden' van HUMO-journalist **Annemie Bulté** en 'terroristenjager' **Lionel D**. De opnames vinden plaats in Brussel, Vlaanderen en Wallonië en lopen tot eind april.

Over naar een ander soort terreur in de Verenigde Staten. Midden januari voerde de FBI een huiszoeking uit bij journalist **Hannah Natanson** van *The Washington Post*. Ze berichtte het voorbije jaar over hoe de regering-Trump ambtenaren poogde te ontslaan. Bij de huiszoeking werden haar telefoon, een persoonlijke laptop, haar werk laptop en een Garmin-

horloge in beslag genomen. Persvrijheidsorganisatie Freedom Press Foundation diende een klacht in tegen de federale aanklager die het huiszoekingsbevel liet uitvoeren.

Op 4 februari ontsloeg *The Washington Post* een derde van zijn personeel. Vooral de sport- en cultuurredactie en het netwerk van buitenlandse correspondenten moesten het ontgelden. Er werden GoFundMe-campagnes opgezet voor de ontslagen werknemers. De VVJ riep op tot solidariteit.

In de Filipijnen werd journaliste **Frenchie Mae Cumpio** eind januari schuldig bevonden aan het financieren van terrorisme. Ze werd veroordeeld tot minimaal twaalf jaar gevangenisstraf, nadat ze bijna zes jaar in voorarrest had doorgebracht. De Internationale Federatie van Journalisten (IFJ) en de Nationale Unie van de Filipijnen (NUJP) veroordelen Cumpio's draconische veroordeling. Die kwam er op basis van ongegronde beschuldigingen. Beide organisaties roepen op tot onmiddellijke hervormingen om een einde te maken aan de onderdrukking van de media en mensenrechtenactivisten onder de zogenaamde 'antiterrorisme-wetgeving' in de Filipijnen.

Spijtig nieuws: Revista, het communicatiebedrijf dat jarenlang dit magazine vormgaf, houdt ermee op. Het wordt overgenomen door Capone. Een dikke dankjewel aan alle mensen van Revista voor de fantastische samenwerking. Het ga jullie goed!

© Belga

In Hongkong werd de media-magnaat en prodemocratische activist **Jimmy Lai** veroordeeld tot twintig jaar cel voor opruiing en samenzwering. De zaak leidde internationaal tot heel wat ophef. Mensenrechtenorganisaties uitten kritiek op de veroordeling.

In januari overleed voormalig sportjournalist **Roland Lebuf** op 88-jarige leeftijd. Hij werkte als voetbal- en boksjournalist voor *De Morgen* en *Nieuwsblad* en was een drijvende kracht binnen de VBS (Vlaamse bond voor Sportjournalisten en -fotografen).

In dezelfde maand ging ook **Hugo Genbrugge** (87) van ons heen. Hij was heel lang erelid van de VVJ en was ook nauw betrokken bij de VVJ Antwerpen.

In januari stierf ook **Suzy Hendrickx** (68). Ze was de eerste vrouwelijke journaliste op de nieuwsredactie van VTM Nieuws en was er jarenlang het gezicht van de buitenlandverslaggeving.

Sportspress meldt het overlijden van **Jimmy Bolcina** (62). De gewaardeerde sportfotograaf stierf op 4 februari.

Heb je zelf iets te melden voor deze rubriek, mail het dan naar redactie@journalist.be

Voorkomen dat duidings- en opinieprogramma's terugvallen op dezelfde gasten is een must voor Lin Deltour, chef tv-duiding bij VRT NWS.

'Bekende stemmen blijven belangrijk, maar we moeten dat bestand aanvullen.'

SELMA FRANSSEN

Nieuwe stemmen in de studio: 'Het is onze verdomde plicht'

Nieuwe stemmen zoeken is geen vrijblijvende ambitie, benadrukt Lin Deltour, maar een kwestie van journalistieke kwaliteit en relevantie. 'Redacties weten perfect bij wie ze terecht kunnen voor duiding over een bepaald thema. Die bekende experts blijven belangrijk, maar we moeten dat bestand aanvullen met nieuwe stemmen. Dat is onze verdomde plicht. De winst zit in de combinatie.'

BEGELEIDING

Volgens Deltour is die reflex bij de VRT vandaag veel sterker aanwezig. 'Een uitzending waarin geen vrouwen aan bod komen, zal je niet meer vinden.' Diversiteit aan stemmen is intussen een vast topic in redactievergaderingen en wordt ook gemeten. Nieuwe stemmen uitnodigen is echter niet voldoende. 'Mensen met minder media-ervaring vragen zich af: durf ik dat wel? Moet ik over alles kunnen meepraten?' Daarom investeert de VRT bewust in omkadering. 'Onze redacteuren stemmen vooraf de inhoud af, nemen onzekerheden weg en vragen achteraf: heb je je boodschap kunnen brengen? Wat heb je nodig als je nog eens zou komen? Die investering loont.'

Die begeleiding is ook nodig omdat er met mediabekendheid negatieve reacties kunnen komen. 'We leven in een tijd waarin iedereen zomaar zijn mening kan spuien', zegt Deltour. 'Wij kunnen reacties niet tegenhouden, maar we kunnen wel proberen ondersteuning te bieden aan wie

kunnen vormen.' Daarnaast is het belangrijk dat er niet alleen óver maar mét mensen gepraat wordt. 'Toen er in coronatijden bijvoorbeeld een tachtiger in een woonzorgcentrum zijn ervaring op tv kon delen, kwam er opvallend veel reactie van oudere kijkers. Ze waren blij dat zij eindelijk ook mee aan tafel mochten.'

'Nieuwe stemmen
vragen zich soms af:
durf ik dat wel?'

in onze programma's verschijnt.' Diversiteit gaat voor haar bovendien niet alleen over wie aan bod komt, maar ook over hoe er gesproken wordt. 'Het mag nooit een intellectualistisch debat worden', zegt ze. 'Bij zware thema's zoals geopolitiek willen we vermijden dat het een discussie voor de happy few wordt. Nieuws en duiding moeten informeren, nieuwsgierigheid wekken en voldoende ruimte laten zodat nieuwsgebruikers zelf hun mening

DIVERSITEIT

Waar ziet ze bij de VRT nog een werkpunt? 'Onze redacties zelf moeten diverser worden', zegt Deltour. 'En dan gaat het niet alleen over afkomst of gender, maar ook over leeftijd, opleiding en maatschappelijke achtergrond. Veel werknemers zijn middenklasse en universitair opgeleid. Dat maakt het moeilijker om voeling te houden met een arbeidersachtergrond, terwijl we de hele maatschappij willen weerspiegelen.' Hoopgevend vindt ze het wanneer nieuwe stemmen die voor het eerst opduiken in programma's als *Terzake* of *De Afspraak* daarna breder worden opgepikt. 'Denk aan Chris Sugira, Anna-Livia Smekens of Michelle Haas. Ik ben trots als zo'n nieuwe stem ook buiten onze programma's deelneemt aan het maatschappelijk debat.'

Ontdek jouw voordelen als journalist

Als VVJ-lid en/of houder van een perskaart profiteer je van een uitgebreid pakket aan exclusieve voordelen. Een greep uit het aanbod.

Mobiliteit

GRATIS

NMBS

Abonnement tweede klasse voor (stagiair-) beroepsjournalisten en journalisten van beroep

GRATIS

Parking Brussels Airport

Parkeren gedurende 24 uur op parking P1, P2 en P3

Media

GRATIS

Belga.press

Toegang tot de digitale kiosk

Verzekeringen

VOORDELIG

Verzekering beroeps-aansprakelijkheid

Voordelig tarief, inclusief rechtsbijstand

Vrije tijd

GRATIS

Pairi Daiza

Toegang tot het dierenpark

GRATIS

Walibi / Aqualibi / Bellewaerde / Bellewaerde Aquapark

Twee tickets per park per jaar

Software

33% KORTING

limecraft

Limecraft

33% korting op de 'Pay as you Go'-formule

50% KORTING

Good Tape

Goodtape

50% korting op de eerste 3 maanden OF 45 euro korting op een jaarabonnement

GRATIS

Billit

De eerste 12 maanden krijg je gratis op voorwaarde dat je nog geen (proef)account hebt

50% KORTING

Trends Business Information

Trends Business Information

Toegang tot platform met kwalitatieve bedrijfsinformatie over alle Belgische ondernemingen

Scan de QR-code voor de volledige lijst met voordelen en meer info. Of surf naar: <https://www.journalist.be/nl/lid-worden-persdocumenten/voordelen-en-kortingen>

Vlaamse Vereniging van Journalisten